

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUNN
PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET.

Stockholm, Germaniska Boktr.-Årtel.

N:r 42 (148)

Fredagen den 17 oktober 1890.

3:dje årg.

<p>Annonspris: 35 öre pr petitråd (10 stafvelser). För »Plattsökande» och »Lediga platser» 25 öre. Utländska annonser 70 öre pr petitråd.</p>	<p>Tidningen kostar endast 1 kr. för kvartalet, med Iduns- Mode- och Mönstertidning 1 kr. 65 öre; postarvodet inberäknadt.</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 9-10 Allm. Telef. 6147.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris: 15 öre (vid kompletteringar).</p>	<p>Byrå: Hamngatan 16, 2 1/2 tr. (midt för Kungsträdgården.) Prenumeration sker i landsorten å post- anstalt, i Stockholm hos redaktionen.</p>
--	--	--	--	---

Friherrinnan Ebba Åkerhielm,

född grefvinna Gyldenstolpe.

Öfverhofmästarinna hos H. M:t Drottningen.

Om vår tid med rätta sökt att åt kvinnan öppna nya fält för verksamhet, har den också gjort henne mera skickad att verka å de områden, hvilka sedan gammalt varit henne förbehållna. I samma mån som kvinnan visat, att hon, blott tillfälle därtill lemnas henne, kan på många områden taga del i mannens arbete, har samhället också ställt större anspråk på henne. Det fordras af en bildad kvinna inom alla klasser långt mer nu än tillföre. Äfven i de högsta kretsar, där det gamla kvinnoidealet segast bibehållit sig, nöjer sig kvinnan icke längre med en sensitiv afhållighet från livvets djupare frågor, fordrar af sig något mer än en städse till buds stående älskvardhet, något mer än den lätta kåserande samtalston, som, lekande på ytan af tingen, förstod att obehindradt röra sig kring den senast utkomna franska romanens hjälte. Det allvar i sökandet efter kunskap, som konvensen icke hindrat kvinnan inom den bildade medelklassen att utveckla, återfinner man numera ofta äfven hos kvinnan inom

de högre samhällslagren. De yttre vilkorens solljus hindrar henne icke längre där att se och hafva sin omsorg om mänsklighetens slagskuggor. Den kvinna, hvars bild Idun i dag framställer, är ett lysande exempel på en djupt bildad kvinna inom den högsta samhällsklassen. Med sin naturliga begåfning och sitt lefvande begär efter vetande har hon förvärfvat sig ett rikt mått af kunskaper. Hon har tänkt öfver livvets frågor. Men det goda hufvudet har icke förnekat det goda hjärtat, som känner dem som lida; kunskapernas allvar har aldrig förtagit något af hennes kvinlighet, hvars naturliga område hon oafätligen sökt uppodla. Den kvinliga gratien sväfvat öfver tankens djup, öfver handlingens allvar. Den höga plats, hvar till hon i dessa dagar kallats, ställer också större kraf på innehafvarinnan än de flesta tro. Där fordras icke blott en medfödd fin takt i umgänget med människor, icke blott en älskvardhet, som ständigt står till tjänst, icke blott en rik och djupgående kännedom af män-

Fråga klokt
och svara varsamt,
om du klok vill kallas;

men förtro dig till en,
icke till två;
världen vet, hvad tre veta.

niskonaturen och dess vexlande karaktärer; här fordras ännu något mer, ty här gäller det främsta platsen i den drottningens hof, som själf burit lidandets krona och därför har sin vård om dem, som lida. Äfven i detta hänseende har drottningen träffat ett lyckligt val. Det är godt för ett folk att till dem, som stå högt, kunna blicka upp såsom till föredömen i sann mänsklighet.

Om ärfda och förvärfda missförhållanden sönderslita det moderna samhället, förefinnes också en ädel sträfvan att söka bot för dem. Vi tro, att orsaken hvarför man hittills så föga lyckats med lösningen af de sociala frågor, öfver hvilka samhället grubblar, är den, att mannen icke tagit hänsyn till den hjälp, hvarmed kvinnan därvid skulle kunna bispringa honom. I samma mån som gamla fördomar icke längre hindra kvinnan att utveckla alla de förmögenheter, naturen hos henne nedlagt, i samma mån skall samhället också af henne kunna påräkna större hjälp vid botande af dess öfriga missförhållanden.

Friherrinnan Ebba Aurora Ulla Åkerhielm är född 1841 och dotter af riksmarskalken greve Adolf Fredrik Nils Gyldenstolpe och dennes maka i andra gifvet grefvinnan Ebba Eleonora Brahe. Sedan år 1860 är hon i äktenskap förenad med den nuvarande statsministern friherre Johan Gustaf Åkerhielm af Margretelund.

Finsk erotik.

Tre öfversättningar af *Fågel Blå*.

I.

Mitt hjärta.

(KRAMSU.)

Mitt hjärta vill för dig jag uppenbara,
Du mörka flicka, — och dess djup förklara:
Mång' rosendröm det bär uti sitt sköte,
Och många gyllne tankar där stämt möte.

Där ha de spirat upp, och där de glöda
Och sprida kring sig flammor purpuröda;
Så klart är skenet, som dess lågor tända,
Att lätt det kunde världen all förblända.

Men mycket mörkt bor äfven i mitt hjärta:
Så mycken ångstan, sorg och bitter smärta,
Att all dess rikedom i skuggan stannat...
Din mörka bild där finnes ock, bland annat.

II.

Det regnar!

(SUONIO.)

Det regnar, se, det regnar,
Det regnar rosenknoppar!
På mina läppar duggar
Ett regn af söta droppar!

Och blixtar, ljungeldslågor
Igenom regnet blicka;
De tändes i ditt öga,
Du eldigt sköna flicka!

Och äfven åskans toner
Ur molnen fram sig leta...
Fort, skyndom att oss gömma;
Re'n mor din höres träta!

III.

Vingårdsflickan.

(SUONIO.)

»God morgon, du sköna flicka!
Hur går din syssla i dag?»
Hon log och kastade till mig
En drufva med skämtskt behag.

Du stolta, härliga flicka,
Jag gärna din gåfva tar;
Men säg mig, hvem tänker du gifva
Ditt strålände ögonpar?

De ögon så fulla af kärlek,
Som drufvan af saft är röd...
Ack, hvem kan den lycklige vara,
Som tändt de ögonens glöd?

Om frågare och frågor.

Af Ave.

Bland de regler, som i vår tid uppställas för barns uppfostran, finnes vanligen också den, att man alltid skall vara villig och redo till att svara barnet på alla de frågor, som det framställer.

Meningen med denna regel är nog god, ty den förestafvas otvifvelaktigt af den åsikten, att barn *alltid* spörja af idel vetgirighet och kunskapsbegär samt följaktligen ha kraf på att få svar på alla sina frågor.

Men i ifvern att bibringa de små så mycken kunskap som möjligt, kommer man lätt att förbise det sakförhållande, att ett barn, som aldrig hejdas i sin frågvishet, lätt råkar in i en obehaglig, stundom rent af sjuklig vana att oupphörligt fråga och fråga blott för att frampressa *något slags svar*, stor sak hvilket, ty en dylik spörjare bryr sig sällan om att få någon upplysning.

Vår landtallmoge, som för ett halft sekel sedan knappast anade, att man skref och tryckte böcker öfver barnuppfostran, hade dock ett säkert öga för barnens själslif. Jag antager, att fäder och mödrar i den tiden, då lifvet var mindre jäktande än nu, hade bättre minne för sin egen barndoms och ungdoms tankar och föreställningar, och bland denna kropps- och själsfriska samhällsklass hördes månget ordspråk och ordstäf, vittnande om skarp inblick i barnets inre värld.

»Den som frågar efter sitt eget vett (efter det som man redan vet), blir aldrig klokare än han är», lydde det ordstäf, hvarmed frågvisheten antingen hejdades eller tvangs att pröfva orsaken till att en fråga framställdes.

Hvarje barnuppfostrare och undervisare, som fäst uppmärksamhet vid detta hejdlösa spörjande, finner lätt, att det hvarken är de skarpaste hufvudena eller de bästa karaktärerna, som angripas af frågvishetens ande. Mången gång ligger däri ett begär att komma från ett föreliggande undervisningsämne, stundom är det ett sätt att göra sig viktig, och någon gång fattas dylika hejdlösa frågare af en elak lust att föra äldre personer in i svårigheter vid att gifva svar.

Så gagnande det är att gifva barn tillförlitliga svar och upplysningar på *allvarligt*

menade frågor, de må synas viktiga eller oviktiga för oss äldre, lika nödvändigt är det att hejda den osunda frågvisheten genom att vädja till barnets eftertanke och samvete. Därigenom bibringas barnet sund takt samt får tillika smaka den ovärderliga glädjen af att själf finna lösningen på mången fråga, som uppstått för barnatanken.

Af barn, hvilka ohejdadt tillåtas att odla en tom frågvishet, blir ofta en tanklös och framfusig ungdom, hvilken utan försyn handskas med de mest svårlösta frågor och problem, som om dessa vore bollar och bollträn. Man klagat öfver katekeslexor, men man slår själf omkring sig med lika tanklöst inlärdade frågor och svar, i hopp att därmed göra uppseende bland den ännu okunnigare åhörareflocken.

Och hvilken af oss känner ej herr X., fru Y. och fröken Z., hvilkas hela samtalsförmåga består i en massa frågor om enskilda saker och personer, hvilket allt ej angår spörjaren och därför väcker ovilja eller löje hos den, som har att bestå ett sådant taktlöst förhör.

När jag tänker på den stora flock barn och ungdom, som fått och får ohejdadt öfverlemna sig åt en tank- och taktlös frågvishet, frestas jag tro, att en sådan osed, som att »interviewa» folk — det är, utfråga på ett oförsynt sätt — aldrig skulle kunna införts hos oss, om vi ej redan blifvit förslöade af en tilltagande frågvishet i det dagliga lifvet och i umgänget med herr X., fru Y., fröken och unge herr Z. Ty om ej *det* är slapphet, och hederliga människor icke allenast tåla, att yrkesfrågare — män och kvinnor — intränga i våra hem eller tillfälliga bostäder i afsikt att anställa förhör rörande den eller den personens görande och låtande, tankar, afsikter och familjeförhållanden, utan äfven resigneradt underkasta sig förhöret, så vet jag ej, hvad detta sjukliga tillstånd skall kallas. Och nog är det, i hvarje fall, något slags moraliskt illabefinnande, som å ena sidan förestafvar det utsedda offrets svar till dylika spörjare, och å andra sidan låter dem mottagas af allmänheten som — mycket viktiga och trovärdiga sanningar.

Jag vill öppet erkänna, att dels de personliga erfarenheter jag inhemtat, då jag undervisat barn samt afvisat enskilda och offentliga utfrågare, dels afdelningen: *Frågor* i Idun förmått mig att här yttra mig i detta ämne.

Oaktadt redaktionen nödgas begrafva en massa rent betydelselösa eller ock, lindrigast sagdt, obetänksamma frågor, hotar frågefloren med öfversvämning, och denna afdelning ger ej så sällan eftertänksamma läsare underliga föreställningar om kvinnors tankeförmåga.

En och annan af dessa frågor visar spår af den här påpekade sjukliga lusten att fråga om likt och olik och att sätta under offentlig debatt frågor af så enskild natur, att endast vederbörandes eget samvete, förstånd och känsla, möjligen i samråd med nära anhöriga, kunna fälla utslaget.

Oftare förekommer det dock, att frågorna äro af den art, att en adresskalender, en ordbok, en möstertidning, en förfrågan på postkontor eller hos vederbörande bekanta o. s. v.

kunde lika säkert och *mycket snabbare* lemna den önskade upplysningen.

Iduns äldre årgångar innehålla redan många frågor och svar, gång på gång upprepade, ty det är en ren omöjlighet för en redaktion att föra uppsikt öfver dylika småsaker.

icke nog med att afdelningen *Frågor* säkert förorsakar redaktionen ett ofantligt besvär, arbete och kostnad samt därjämte upptager plats för intressantare saker, detta senare till förfång för Iduns mindre fråglöst läsa, utan samma afdelning är mångenstädes föremål för en uppmärksamhet, som ej alltid är smickrande för kvinnokönet.

Äfven i Sverige har arbetet för bättre lefnadsvilkor för oss kvinnor vunnit så många segrar, att vi i allt måste vara på vår vakt och försvara vår rätt till dessa segrar emot den antågande reaktionen. Vi måste framför allt ihågkomma, att hvad som i tryck framställes för allmänheten af oss kvinnor i vår egen tidning bildar en icke ringa del af den måttstock, som af det andra könet begagnas för att mäta vår andliga begåfning och utveckling.

Att bevara hemligheter.

En man är mer pålitlig i att bevara andras hemligheter än sina egna; en kvinna däremot bevarar sina egna hemligheter bättre än andras.

La Bruyere.

Att berätta våra egna hemligheter är ofta dårskap; att meddela andras är förräderi.

Dr Samuel Johnson.

Huru kunna vi vänta, att andra skola bevara våra hemligheter, då det är mera, än vi kunna göra själfva?

Rochefoucauld.

Anförtro aldrig en hemlighet åt en gift man, som älskar sin hustru, ty han talar om den för henne, och hon talar om den för sin syster, och systemen talar om den för hela världen.

Farbror Örn.

Skiss

Af Anna Wahlenberg.

Vigseln var öfver, och man trängdes för att komma fram och gratulera brudparet.

Först kysstes bruden af far och mor och svärföräldrar, sedan af tanter, släktingar och tärnor, och det dröjde en god stund, innan hennes lilla syster, minsta tärnan, hann fram till henne, fastän hon egentligen bort komma långt förut. Men när den lilla damen ändtligen banat sig igenom hela muren af människor, nöjde hon sig inte med att bara kyssa henne som alla de andra. Utan den ringaste vördnad för den frasande, hvita sidenklädnings lade hon armarna om hennes hals, klängde sig nästan fast vid henne och gaf henne en lång, innerlig kyss.

Ingeborg var genomträngd af stundens allvar. Hon hade aldrig förut varit med om en dylik fest, och som den därtill firades i hennes eget hem och hennes egen syster var dess drottning, verkade den högtidliga stämningen mäktigt på hennes lättörda sinne.

Hon kände knappt igen de gamla, välbekanta rummen, upplysta af så många ljus, med alla dörrar öppna och med alla de höga växterna kring kullerstolarne i salen. Hon kunde knappt tro, att det var hennes syster, som rörde sig så märkvärdigt fin och vacker i den hvita sidenklädnings, långa slöjan och

myrtenkronan. Och minst af allt kände hon igen sig själf, med lockar kring hufvudet och i en hvit, luftig klädning, den längsta hon haft. Den stod bara tre tum från golfvet, och när hon såg sig i spegeln, tyckte hon nästan, att hon såg en stor dam.

Se där kom champagnen och konfekten!

Ingeborg hade redan studerat den där brickan i serveringsrummet. Där funnos många vackra och goda saker, men i midten stod en karamell, som öfverglänste allt det andra. Den pryddes af ett litet vackert tempel af dragé, hvari stod en ängel, klädd i silfverskir och med långa, hvita vingar. Han höll en rosenkrans i sina utsträckta händer och tycktes vilja välsigna en osynlig menighet.

Under det brickan gick omkring till gästerna, följde hon med oafstlig uppmärksamhet. Hvad hon gärna skulle vilja ha den där karamellen till minne! Hon samlade minnen efter alla märkliga tillfällen, och det skulle vara en heder att ha den där vackra karamellen i sin reliklåda och få visa fram den för skolkamraterna. När de sågo den, kunde de få en aning om, hur ståtligt bröllopet hade varit.

För hvar och en, som sträckte handen öfver konfekten, kände hon sin oro växa, men hon hoppades på, att ingen skulle vara så djärf och tillegna sig det allra bästa, och det såg också ut, som om gästerna voro blygsamt folk. Brickan hade nästan gjort rondan kring salen, och ännu stod den lilla helgedomen kvar med sin ängel.

Ingeborg hade pratat ett ögonblick med sin marskalk, och när hon åter vände sina vaktande ögon till skatten, stod en gammal herre och höll handen öfver den. Det var kamrer Örn, en liten spinkig, något kutryggig man med långt, hvitt hår, ett par små, listigt plirande ögon under buskiga, hvita bryn, insjuken mun och stubbigt bockskägg på hakan. Han tycktes besinna sig, tog för sig åtskillig konfekt och lyfte på en stor karamell med någonting grannt på. Men så lade han den tillbaka igen, log illparigt åt en annan herre, som han pratade med, och makade varligt åt sig det vackra lilla tempellet med den rosenkranshållande ängeln.

Hon skulle ha velat slå den ur handen på honom, så ond var hon. Den otäcke, gamle farbror Örn!

Allt sedan den sommaren de bott på samma sommarnöje och han en vacker eftermiddag hade tvungit henne att sitta inne och reda ut hans fiskgarn, hade hon aldrig tålt honom. Och hennes pappa och mamma tålde honom inte heller, det hade hon märkt många gånger. De ansågo honom visst inte vara någon bra människa, så mycket förstod hon, fastän hon inte fått riktigt reda på, hvad de hade emot honom.

Tänk, att de skulle gå och bjuda en sådan där gammal stygg gubbe på bröllopet, bara för att de voro litet släkt med honom!

Det grodde upp ett riktigt hat i Ingeborg. Så upptagen hon än var af den började dansen och sina kavaljerer, släppte hon ändå inte farbror Örn ur sikte. Han gick en lång stund med den lilla helgedomen i handen, ty den var för stor att stoppa i fickan, men så tröttnade han på att gå och draga den med sig öfverallt, och Ingeborg märkte, att han gick bort och sökte sig ett gömställe. När hon efter en dans gick igenom salongen med sin kavaljer, såg hon honom stå och flytta småsakerna på en hörnhylla, och strax därpå mötte hon honom med de tomma händerna på ryggen.

Det dröjde inte länge, förrän hon begagnade sig af ett obemärkt ögonblick för att undersöka den där hyllan. Och mycket riktigt, där stod templet med ängeln bakom en stor vas.

Med en hastig ingifvelse drog hon upp sin egen tarfliga minneskaramell ur fickan, lade den bakom vasen och tog templet i utbyte, vecklade in det så godt hon kunde i näsduken och kjolvecken, skyndade in i sitt rum och gömde det.

Så där ja! Nu var han lurad, den otäcke, gamle styggningen!

* * *

Två år hade den lilla ängeln stått i det bortersta hörnet af Ingeborgs minneslåda och sträckt sin rosenkrans mot alla de andra skatterna där inne. Men det var endast sällan den kom i dagsljuset, och aldrig hade den blifvit framtagen inför skolkamraterna för att vittna om familjens välmåga och bröllopets ståtlighet.

Det var nästan som om Ingeborg skämdes för den. Och en dag tog hon fram den, vecklade först silkespapper om den, lade den sedan i en ask, virade så in asken i skrifpapper, lackade och skref adress på. Men därefter ref hon upp papperet igen och ställde in asken i lådan.

Hon kände, att hon inte skulle bli den kvitt, om hon skickade af den på det viset till den rätta egaren. Det fordrades något mer än så, och hon visste också, hvad det var. Men det var alltför plågsamt, och lika plågsamt var det att behålla den.

Om hon ändå aldrig hade sett det där lilla templet!

Nu skulle hon snart »gå fram». Det var en reningens och uppörelsens tid, men midt i allt detta fick hon ingen ro för skatten i lådans innersta hörn. Den lådde vid henne som en fläck.

Hon hade sagt sig själf, att hon var barnslig och dum, som gick och tänkte på den så där. Det hjälpte inte. Hon hade sagt sig, att den där lilla småsaken icke hade det ringaste värde för farbror Örn, och att han icke ens kom ihåg den. Det hjälpte inte. Hon hade ursäktat sig med, att hon var mycket närmare till den än han. Det hjälpte inte heller. Det var i alla fall lika obehagligt att tänka på den där lilla ängeln i lådan. Och att låta bli att tänka på den, det kunde hon inte.

Men att gå till farbror Örn med den, skulle vara någonting alldeles förskräckligt. Han skulle inte förstå henne, bara håna och utskratta henne. Hon kunde riktigt se hans grinande, gamla ansikte. Hu då!

Hennes afsky för honom var nästan ändå större än förut, ty nu visste hon, hvad hennes föräldrar hade emot honom. Han var en usel procentare, en girigbuk och en blod-sugare, som störtat mer än en människa i fördärf och elände, och de hade inte umgåtts med honom på de här två åren.

(Forts. o. slut i nästa n:r.)

Då naturen delade krafterna mellan de båda könen, behandlade hon männen styfmoderligt och gaf dem den fysiska kraften; men sina bättre och mera älskade barn gaf hon makten öfver egna och andras själar.

Carl Bernhard.

Jo, katastrofen kom verkligen — ett par dagar före den första lysningen, som naturligtvis aldrig blef af:

Den påtänkte äkte mannen gjorde sig osynlig och afreste, antagligen till Amerika, medtagande de ej obetydliga, öfverblifna penningarne.

Men huru ens tillnärmelsevis beskrifva Elna! Den stackars flickans förstånd hotade att följa den otrogne rymmaren. Endast tålmod och ömhet kunde bota henne. Och slutligen, ett helt år därefter, var hon sig någorlunda lik.

Hon fortfor att blifva hos oss. Boet och allt det köpta förvandlades i penningar, som sattes till grundfond i en ny bok. Ett litet tillskott fick hon utaf hvardera af mina barn samt af oss, min man och mig.

»Den trolöse» nämndes aldrig; slutligen var allt som en elak dröm i vår nu åter lugna tillvaro.

Och så gick tiden raskt undan, som den alltid går under lyckliga dagar. Min mans lockar började mängas med silfverstrimor, likaså mina egna. Våra tolf barn hade alla funnit en gagnande plats i lifvet; trenne af gossarne hade slagit in på läsvägen, en var läkare och de tvänne akademilärare; en var ingenjör, en förestod grannstadens apotek, och de yngsta voro skickliga yrkesidkare, sträfvande af förenade krafter att höja landets industri. Döttrarna voro alla förmånligt och godt, framför allt *lyckligt* gifta, och det blef snart svårt att hålla reda på, hur stort antal barnbarn vi af ett hult öde beskärdes. Då flickorna gifte sig — de båda äldsta sist och samtidigt — ville alla söka att för sitt hem varfva Elna till hustomte, men den »gubben» — eller rättare sagt »gumman» — gick inte. Hon skulle ovilkorligen stanna i det gamla hemmet för att, som hon sade, uppfylla sin sista mission i lifvet — »lägga mina ögon samman». Om någon då sade henne, att hon kunde dö före mig, log hon föraktfullt och sade, att »sina plikter kände hon», och så dålig kunde hon ej vara som att lägga sig och dö, medan hennes matmor ännu behöfde henne...

Så äldrades vi tillsammans. Hon var nu alldeles gråhårig, men en vacker åldring var hon.

Och allt som åren svunno, dess mer, tyckte jag, af poesi kom det öfver hela hennes väsen. Det var som en mild och klar solnedgång, hvari lugnet och friden blefvo allt mera förherrskande. Jag hade för längesedan tänkt åt henne anskaffa »medalj», som den nya tiden och Patriotiska sällskapet bruka skänka åt trogen tjänst, men Elna ville på inga vilkor höra talas härom.

Så har jag i stället sökt att på detta enkla sätt hugfästa minnet af *min troljämärinna!*

Lyckliga hem.

Gift folk skulle vara lyckligare:
om de försökte vara lika angenäma, som på den tiden, då de förlovade sig;
om de kysstes och förönades efter hvarje tvist;
om de försökte vara hvarandra till verkligt stöd och tröst;
om hushållsutgifterna alltid vore i proportion med inkomsterna;
om hustrun vore lika vänlig mot sin man, som hon varit mot sin fästman;
om hvar och en komme ihåg, att den andra verkligen är en mänsklig varelse och ej någon ängel;
om mannen vore lika öm om sin hustru, som han var om sin fästmö;
om båda parterna ville komma ihåg, att de lofvat älska hvarandra »i nöd och lust»;
om det förekomme färre siden- och sammetstoletter och flere enkla, trefliga hvardagsklädningar;
om, »min älskling», förekomme mindre ofta i säll-

skap, och det i stället bestodes litet mer artighet i hvardagslag;

om män och hustrur ville roa sig ibland tillsammans och ej urarta till blotta arbetsmaskiner.

Vederkvickelse är nödvändig för att hålla hjärtat vid helsa, och att försöka reda sig därförutan är ett stort misstag.

När »den lille» väntas.

Öräkneliga unga fruar äro endast bristfälligt utrustade för de allvarligaste och oroligaste stunderna i sitt lif. Ofta hindrar falsk blygsamhet den unga frun, som kanske saknar lyckan att af en förständig moder göras förtrogen med det nödvändiga, att ordentligt och i rätt tid underrätta sig om allt. Svagheten för det vackra förleder ofta den oerfarna att sitta och sy förtjusande småsaker, som nog taga sig mycket nätt ut, men äro ytterst ovaraktiga och taga familjefaderns kassa onödigt mycket i anspråk, på samma gång deras vidmakthållande fordrar mycken möda och tålmod. Och just denna senare dygd tages framdeles i anspråk af så många andra viktigare göromål. Hur besvärligt är då ej att stryka och krusa de många broderade remsorna och ryschen, att stå och peta ut de dyrbara spetsarne, att sy på de oräkneliga kulörta rosetterna. En mor och husmor med mycket att styra om och mycket att lägga hand vid kan därvid bli hjärtångslig, i synnerhet om hon måste tillstå för sig själf, att hon kunnat göra allt så mycket billigare, enklare och mera praktiskt. Och detta är på långt när icke det värsta, ty bland alla dessa grannlåter saknas till sist ofta det nödvändigaste; ingenting är då färdigt, och tjänstflickorna ha fått dåliga instruktioner. Den unga frun bör därför i rätt tid instruera sin jungfru eller den person, åt hvilken hon tänker anförtro uppsikten i huset. För att sedan under den kritiska tiden kunna vara fri från all oro i den vägen, upptecknar hon allt det nödvändiga i en liten annotationsbok, som hon anförtro åt sin ställföreträdarinna. Hon antecknar i denna:

1. En matsedel för 14 dagar.
2. Hvar linnet för huspersonalen och den nyblifna modern finnes, och hvad som får användas.
3. Hvar vaselin, puder, svamp, badtermometer, gammalt linne o. s. v. finnas.
4. Hvar den lilles linne finnes med noga uppgift på, hvad som allra först skall användas.

Alla dessa saker böra på förhand vara väl ordnade och i beredskap.

Från amerikanska badorter.

För Idun af

Amandus Riolan.

Det är i regeln ett mycket stort misstag, som många göra, då de anse, att amerikanska kvinnor ej likt sina europeiska systrar bemöda sig om att framhålla de behag, som en gifmild natur utrustat dem med. — I den konsten ha de redan hunnit lika långt som europeiskan och i vissa fall ännu längre.

Kommer man till en amerikansk badort, blir detta särskildt i ögonen fallande. Ingenting sparas där för att möjliggöra en lyckad samverkan mellan konst och natur, och det är från

en sådan, som vi nu vilja lemna våra läsarinor ett par korta drag.

Lifvet vid de amerikanska badorterna? Ja, det är då ungefär det samma som annorstädes. Men det är för öfrigt ej därom, som jag nu vill tala, utan fast mer om de badandes kostymer. En amerikanska bär stor aktning för sin kropp och försummar aldrig ett tillfälle att visa, att hon är *kvinn*a, trots allt skrik om den amerikanska emancipationen. Sin hals, sina skuldror och armar samt (excuse me, dear!) sina ben beundrar hon själf lika högt som någonsin en yankee kan göra det. Och det vill ej säga litet; ty mot »*the fair sex*» är yankeen alltid ridderlig. Och hvar kan en kvinna framhålla dessa sina behag bättre än vid en badort, en hafsbadanstalt i franskt mönster och som nu äfven adopterats af Amerikas fria folk.

Badkostymerna således! Beträffande färg, ty noga räknadt har denna säsong haft att uppvisa endast *en* sådan, har denna varit svart. Ja, hvad tycken I? Dock, hvad underligt häri? Säkert har detta färgval varit godt. Därpå har man till och med haft »*svart på hvitt*». Och amerikanskorna äro icke dumma eller utan smak. Till och med parisiskan har redan erkänt detta. Alltnog! Svart har varit säsongens hufvudfärg åtminstone beträffande baddräkterna.

Helst har man begagnat sidentyger eller imitationer af sådana. Tunna, smidiga sidentyger hafva haft företräde, dels för att sådana torka så fort, dels, och säkert här det förnämsta skälet, emedan dylika tyger så väl kunna framhålla bystens linier, när de väl blifva genomdränkta af hafsvattnet.

Hvad kostymen består af? Jo, se här en förteckning!

Först och främst höga, svarta silkesstrumpor à la tricot.

Hvad? Strumpor i badet!

Jo, jo men! Så vilja amerikanskorna nu prompt ha det. Ingen kan tro, hvad de stora New-York-magasinen denna sommar haft afgang på dylika strumpor. Man skulle kunna kalla en del af dem för silkesstöfflar till och med. Ty sulor hafva icke sagnats i dem, sulor af tunn näfver eller bark, på det att sand och småsten ej skulle göra de badandes små fötter någon skada.

Vidare ha begagnats svarta, smala sidenkortbyxor med bred linning kring lifvet. Ej sällan hafva dessa plagg utsirats med broderier à la ungerska husaruniformer, hvilket tydligen gjort en synnerlig effekt, då de hållits i silfver eller hvitt silke med paspoiler i samma mönster.

Öfverkroppen har skyddats af förtjusande små västplagg eller lifstycken med rik urringning, som kvarhållits af smala hängslen eller snörmakerier. I regeln hafva dessa lif varit af hvitt siden. På hufvudet har slutligen kommit nätta mössor af vaxtaft och ej de där missklädande stora »sockerbagaremössorna», som här äro vanliga. Mössorna hafva ofta framträdt i jockey-mönster.

»Det är märkvärdigt», säger en amerikansk auktoritet, »huru söta våra badande damer blifva i ofvanstående habit.» — Vi hafva verkligen ingen orsak att motsäga detta; ty säkerligen måste totalverkan blifva superb. Jag har sett dem vid de stora baden i *Long Branch* och därvid kanske mot artighetens lagar blifvit tvingad att göra en jämförelse mellan ett *nu* och förhållandena för en 15 à 20 år sedan. Den jämförelsen visar onekligen ett stort plus till stegring af grace och behag, utan att jag därför behöfver sära den gamla,

goda tidens enkla vanor; ty äfven de hade ju sina behag.

Hvad jag ofvan redan sagt om badkostymerna är icke allt. Nu kommer det mest förvånansvärda och — epokgörande. Det är icke utan att många klandra bruket. — Hvilket bruk? — —

Näval; inga halfkvädna visor! Amerikan-skorna hafva nu lagt sig till med — *badkorsetter*. — —

När amerikanskan nu kommer till badet är hon smärt, sylfidisk och dansande som vore hon inviterad till en bal å Kirmess. Hon dansar ut i vattnet, hon dansar i vattnet och dansar så upp på det torra igen, om möjligt ännu »sötare» än förut. — Många påstå, att allt detta är korsettens förtjänst. Jag vill ej disputera därom eller bryta en lans för eller emot. Ögonen kunna säga ett, om också för nuftet säger ett annat. Jag hörde vid ett tillfälle en amerikanska, som sade: »en korsett är alldeles nödvändig. Synnerligast för en, som alltid annars brukar en dylik. Därför se också de badande damerna så smidiga ut allesammans. Det är omöjligt att se smidig och bra ut utan korsett.» — —

Kommentarier!!! — Ack nej! mina damer. Jag törs ej åtaga mig några dylika i ett sådant fall. Men behöfver därför icke samtycka, fast jag tiger. — —

Vid *Long Branch* såg jag en skara nyfikna en eftermiddag stå och beundra tre unga flickor, som just stego upp ur de salta böljorna. Att det var något att se, det kunna Ni lita på; ty en yankeenatur är ej nyfiken i första tag. En af de uppstigande bar nyss beskrifna dräkt fast i purpurfärg, den andra likaledes, men i blått, och den tredje slutligen svart kostym med hvitt sidensargelif, broderadt med svart silke. De voro alls icke tuffa, utan fortsatte sin väg uppåt stranden i största lugn, ej ens huttrande, trots att vattnet den dagen var rätt friskt.

Jag har sedan förnummit att denna trio var engagerad af badortsföreståndaren för att göra — reklam. Och det gör man alltid i Amerika. Målet vanns äfven här. De tre »badgracerna» drogo betydligt med folk, ej minst damer, som sedan alla varierande uppträdde i baden med röda, blå eller svartå dräkter å la saison.

Det är otroligt så många damer numera börja besöka de amerikanska baden. Att träffa europeiskor här är ej sällsynt. Lätta kommunikationer stå ju ständigt till buds och en resa öfver Atlanten sommartid har oändliga behag. Och amerikanaren har råd att anordna sakerna rikt, elegant och — förvånande.

Häriifrån simmade nu mången tärna direkt in i den »äktenskapliga hamnen». Och hvilken flicka vill icke det? *Äktenskapet* står ju alltid som hufvudfråga och långt framom *emancipationen*, säga hvad man vill. »*Das ewig weibliche*» står alltid fast, hur mycket skörande reformstämmor än må rösta emot *det evigt kvinnliga* med dess behag, dess lekfulla mjukhet, tjusande, oberäknelighet och allt öfvervinnande svaghet.

Smånotiser från kvinnovärlden.

Danmarks första kvinnliga riksdagsstenograf är fröken *Elisabeth Grundtvig*, en sön-dotter till biskopen och själf bekant som en begåfvad författarinna. Fröken G. blef nämligen för några dagar sedan utnämnd till stenografassistent vid danska riksdagen. Några bland riksdagens ledande män hade i det längsta motarbetat

denna utvidgning af den kvinnliga arbetsmarknaden såsom en enligt deras förmenande lika olämplig som onödig nyhet. Här hemma hos oss ha vi ej ännu kommit så långt, att någon kvinnlig stenograf vunnit anställning vid riksdagen, ehuru väl flere sökande anmält sig.

Kvinnas anställning å apotek. Ansökning är hos K. Mit gjord att fröken Katarina Bolin, dotter af aflidne landssekreteraren E. Bolin i Falun, måtte, utan hinder af sitt kön, få antagas till elev å apotek samt efter framdeles aflagda farmacie studiosi- och apotekare-examina erhålla enahanda rättigheter, som, efter aflagda kunskapsprof, tillkomma manlig farmaceut.

Öfverraskningar.

Små funderingar af fru Johanna.

Hvilka olika känslor väckas ej i ett människohjärta af ordet »öfverraskningar». Tillhör hjärtat tillfälligtvis ett människobarn om sju ton veckor, då världen blir skönare för hvarje dag och man gör sig tusen glada förväntningar, har det en förförisk klang, framtrollar det för själen bilder af ej anade nöjen, bilder af oväntad lycka. En doftande bukett sändes oss — gifvaren har ej yppat sitt namn, och likväl hvissar en inre röst med öfvertygande säkerhet, hvem han är; helt oförmodadt erhålla vi en inbjudning till en bal, som loftar att bli riktigt »gudomlig». »Lilla pappa» lyckliggör oss helt oförtänt med någon länge efterlängtd prydning, för att ej tala om alla andra hemligheter, som tjusa ett flickhjärta och af en sju tonårsring rangeras under rubriken: »glada öfverraskningar».

Så småningom lära vi oss visserligen inse, att den känsla ofta varit bedräglig, som om morgonen svevadt i vårt bröst vid tanken, att den nya dagen skall ha någon ny oväntad härlighet i sitt sköte. Stilla och lungt förrinner tiden, och med de försvinnande åren lära vi oss mer och mer inskränka våra anspråk på öfverraskningar både till antal och beskaffenhet. Hela vår uppfattning om hvad vi mena med en öfverraskning antager en annan oftast mera prosaisk gestalt. Spela under den första ungdomens gyllne tid underverken ur »Tusen och en natt» en betydande roll — för den något mognare åldern sväfvat högsta vinsten i ett lotteri för ens begärelses öga som den gladaste bland öfverraskningar. Äfven med ett arf efter »rike onkel i Amerika» skulle vi gärna låta öfverraska oss, men det är tyvärr ett stående faktum, att dylika härligheter endast komma på andra människors lott, aldrig på ens egen. Ja, den praktiska husmodern blir kanske redan angenämt öfverraskad, om en älskad syster eller kusin från landet bevisar henne sin vänliga hägkomst i form af några delikata korfvar från den senaste slakten.

Men den, som menar, att det alltid ligger en behaglig klang i ordet öfverraskning, begär ett förskräckligt misstag. Det finns personer, som af mångfaldiga erfarenheter lärt att med en viss misstro betrakta detta begrepp, ja som med nervös ängslan lystra till blotta ordet. Få vi höra utropet: »det var ju en riktigt angenäm öfverraskning», åtföljdt af en lättadens suck och med stark tonvikt på egenskapsordet, kan ni vara säkra på, att denne arme dödlige redan gjort ganska bittra erfarenheter i öfverraskningarnas väg. Eller hvad säger ni om vår vän justitierådet? Fem små söta flickor kallade honom redan pappa; hvem kan förtänka honom, att han, då storken återigen anmälde sig, denna gång med full visshet väntade på familjenamnets upprätthållare? Han kommer hem från en kort aftärsresa, och redan i halfva trappan hör

han sin mors röst: »Hvilken öfverraskning!» »Har pojken redan kommit till världen?» ropade han andlöst och tillägger, gripen af en sorglig aning: »det är väl inte en flicka igen?» »Nej, två», är det långmalda svaret.

Det går väl inte alla som vårt stackars justitieråd, men för de flesta människor har nog lifvet då och då en oangenäm öfverraskning i beredskap, och inför dessa blir oss ingenting annat öfrigt än att bära det oundvikliga med värdighet. Likväl finns det ännu ett annat slag af öfverraskningar med många förtretligheter till följd, som lätt skulle kunna undvikas; jag menar dem, som vi människor själfva bereda hvarandra, visserligen i bästa afsikt, men hur ofta med helt annan följd.

Herrn i huset skall i dag vara med på en afskedsfest för en god vän, och hur litet än hans äkta hälft annars är förtjust i dylika fester, tycker hon, att den i dag kommer ganska lägligt. Hon vill passa på, medan hennes stränge herr man är borta, och ställa till stor rengöring; inte det minsta damkorn i den mörkaste vrå skall slippa undan. Själfe Moltke kan ej ha utarbetat sina anfallsplaner mera noggrannt än vår husmoder för den heta dagen. Redan stodo fönstren utan sina gardiner, medan ångor af vatten och en ljuflig lukt af såpa genomtränga hela våningen. Bevärnad med damtrasa och fjädervippa och i motsvarande toalett är frun ifrigt upptagen — då tamburklockan plötsligt ringer. »Frun är inte hemma» är visserligen parollen för hela dagen, men så tidigt på morgonen kan det väl knappast vara någon visit, och lugnad låter hon sin tjänstflicka efter några ryckningar i den uppfäste kjolen springa ut för att öppna. Ett längre samtal i tamburen följer; frun börjar redan bli orolig, då jungfrun förlägen kommer tillbaka med det besked, att några främmande, som voro på genomresa i staden, nödvändigt ville träffa frun. Det var mycket kära bekanta, och under andra omständigheter skulle deras besök ha väckt uppriktig glädje, men i dag, då ett sådant kaos rådde i den eljes så trefliga våningen, och då tanken på det »suppvärmda» till middagen marterade den gästvänliga värdinnans sinne, går hon att helsa sina gäster med mycket blandade känslor. Och den inre ångesten afpressar henne orden: »Hvarför har ni då inte genom några rader låtit mig veta, att Ni skulle komma?» Det tröstande svaret lyder:

»Vi ville öfverraska dig, kära vän, och förekomma, att du gjorde dig något onödigt besvär.» Men denna öfverraskning, detta besparade besvär skall nog den stackars husmodern länge ha i minne!

En annan bild. Julen är i annalkande och därmed den för fru Karin så viktiga frågan: »Hvad skall du skänka din kära man? Något riktigt vackert, det är ju klart, men också något, som han ej kan ha en aning om — en riktig öfverraskning. Broderier pryda redan så många brukbara och obrukbara föremål — ett bokskåp fattas oss ännu; våra präktiga verk skadas på bokhyllorna, o, så roligt det skall bli!» Och lycklig öfver sin utmärkta plan spar och spar hon nu till gåfvan, hon afstår till och med för den goda sakens skull modigt från en ny toalett. Samtidigt öfverlägger den unge äkta mannen med sig själf: »Hvad skall jag hitta på åt min lilla fru?» Hon är en poetisk varelse, som ej uttalar någon önskan; hon tycker mest om en fullkomlig öfverraskning. Hur skulle det vara med —? *Hevreka** — ett bokskåp! Det ha vi nytta af, och hufvudsaken är, att hon ej kan ha den ringaste anning därom.» Han beställer uu ett

* Jag har funnit det!

ödet. Han blef fatalist. Han var af evighet bestämd till olycka, det var icke värdt att kämpa emot. Nu kunde det blifva af honom hvad som helst. Några ansträngningar från hans sida, för hvad det vara måste, vore ju rent af löjliga. Han kunde ändå icke rubba ödets gång ett fjät från dess bana. Hvad skulle han också anstränga sig för? Han hade ingen att älska. Elna! Det var som att rifva i öppet sår. Han ville icke, kunde icke tänka på henne. Hon var ute ur hans lif, han måste glömma henne. Och människor i öfver! Han hade icke råkat en enda, som kunde gifva honom igen tron på, att det finnes något godt och ädelt i människonaturen. Om han gick till sina kamrater — ärelystnad och uselhet! Och kvinnorna — småsinne, flärd och ytlighet! Med dessa skulle han leva, och för hvad? Ett lif efter detta. Om det åtminstone vore slut med döden, så kunde man väl hålla ut ett människolifslängd.

Till Strömmers gick han, emedan Rude drog honom med sig, gick som ett viljelöst ting. När så Hans och Lisa drogo af för sig själva, var det Anna och han, som finga hålla ihop. Hela hans hopplösa pessimism slog då öfver i skärande munterhet och de galnaste infall. Anna, som egentligen var litet trög till sin natur, drogs oemotståndligt med, och så trodde alla hos Strömmers, att de två nog skulle blifva ett par med tiden. Hade någon gifvit Berner en vink om detta, hade han storskrattat, detta kalla, skärande skratt, som han vant sig vid på sista tiden.

* * *

Våren höll på att komma. Träden stodo med stora svällande, glänsande knoppar, bokarne voro redan utslagna, sipporna lyste i bakslutningarna, gärderna stodo alldeles gröna, och öfverallt var det fågelsång. Elna kom gående fram efter vägen. Hon var så trött, att det kändes, som om hon aldrig skulle komma hem. Var det verkligen vårluften, som var så tung? Hon såg vemodigt ut öfver den späda grönskan. Nu vaknade allt till lif med jubel och glädje, allt, som hade sovit den långa vintersömnen. Skulle också hennes kärlek och lycka vakna till lif igen, i en annan värld — efter döden? Hvad det måtte vara lätt att dö! Just på våren, när allt är så vackert och alla fåglar sjunga.

På natten blef Elna sjuk. Det var lunginflammation och just inga krafter att taga på. Doktor Ruth gjorde allt för sin älskade dotter, men kunde snart icke dölja för sig den förfärliga sanningen, att allt var förgäfvat. Elna visste det väl också själf. Hon var så nöjd med att dö. Och nu, när hon visste, att hon skulle dö, blef hennes tunga sorg så ljuf. Hon var så tacksam öfver, att hon under sitt korta lif fått erfara en sådan berusande lycka, som hela den tid varit för henne, från den stund hon först råkade lvar Berner till den vackra vinterdagen på isen, när allt lofvade ett så lyckligt lif. Nu, som då, kommo ofta i hennes tankar hans ord: Ni blir säkert mycket lycklig. Det var ingen bitter ironi i de orden längre, hon hade varit lycklig och gick för att blifva lycklig.

Den vackra vårdagen hade lockat ut häradshöfving Berner. Han gick utan något gifvet mål, drickande in vårens skönhet med hela sin varelse. Ett djupt, oändligt befrjande vemod hade gripit honom, det löste upp mycket, som hade frusit till hos honom, och det tvingade honom med oemotståndlig makt att tänka på Elna. Det var alltid vär öfver Elna, om hon var glad eller sorgsen, och därför kom nu med våren en här af tankar på henne öfver honom. Han började gå tillrätta med sig själf. Han hade varit så gränslöst egoistisk i sin sorg, nästan endast tänkt på sitt eget lidande och halkat öfver, hvad Elna måste känna. Men nu tvingade det sig på honom, hvad hon också måste lida, och han frågade sig om och om igen, om en man har rätt att pålägga en kvinna en sådan sorg, att taga ifrån henne det enda, som är af värde i lifvet, sedan hoppet är borta, nämligen minnet. Ty han hade ju just förgiftat minnet för henne, minnet af hans kärlek; den kunde hon ju ej tro på, när han öfvergaf henne utan ett ord. Nu visste han, hvad han hade bort göra. Han borde gått till den kvinna han älskade, sagt henne allt, gifvit henne minnets rika skatt, innan de skulle vandra skilda vägar. Nu skulle han resa om några dagar för att aldrig mera komma tillbaka; skulle han gå till Elna nu?

Han mötte doktors gamle kusk nere på landsvägen. Det var månader, sedan han varit åt de trakterna, nu måste han helsa på gamle Lars. Men han såg genast på gubben, att allt ej stod rätt till. Elna! Det slog honom som en blix,

att det hade hänt henne något, och när Lars gråtande fick fram, att fröken nog icke lefde natten öfver, då tyckte han, att han vetat det länge.

Utän ett ögonblicks öfverläggning var han på väg upp till byggningen. Där var tomt och ödsligt öfver allt, han gick in genom de öppna altandörrarne och in i doktors arbetsrum. Först tyckte han, det var tomt där också, men så fick han se doktor Ruth med hufvudet nedsjunket mot armarne, som hvilade på bordet. Hade han kommit för sent? Var allt slut, och hade den gamle mannen nu hängifvit sig åt sin sorg? Han vågade ej stora honom. Hans eget sönderslitna inre gaf honom förmåga att uppfatta faders sorg i hela dess vidd. Han stannade där orörlig, i själfva verket endast några minuter, för honom en evighet af kvalfull, ångestfull väntan. Så lyfte den gamle mannen upp sitt sänkta hufvud. Berner gick bort till honom.

»Elna?»

Det var ett enda ord, ett ångestskri, men det berättade allt; att denne man älskade hans dotter högre än sitt eget lif, och att han nu bar på en centner tung börd af sorg och kval.

»Kon med mig», sade den gamle mildt, glömande sin egen sorg för denna förtviflan.

Solen hade sjunkit; en dröjande glöd färgade trädtopparne i vester. Fönsterna i Elnas rum stodo öppna. Vårkvällens luft hade ej längre någon förmåga att skada henne. En gök gol gång på gång; den hade kommit så märkvärdigt nära i något träd. På sin hvita bädd låg Elna, nu alldeles lugn och utan plågor, blicken var riktad mot aftonglöden, men icke som om hon såg den, utan något långt, långt bortom. Där var en så stilla glädje och frid i uttrycket, men så frånvarande, som hon redan vore i en annan värld. Ivar Berner ryggade tillbaka för att störa detta lugn, att draga henne ned igen till jordens sorger, men hans hjärta krympte tillsamman under den tanken, att hon aldrig mera skulle se på honom, tala till honom.

Han stod där tyst och orörlig. Då vände hon långsamt på hufvudet och såg på honom. Ett förklaradt leende af oändlig lycka lyste öfver de bleka dragen, och så kom det i en låg, men hörbar hviskning: »Ivar!»

Han låg på knä vid hennes bädd och grät, så som en man gräter en gång i sitt lif, när hjärtat vill brista under ångestfulla kval. Det störde henne ej mera. Hon var långt, långt borta i en annan värld, och han var ensam kvar. Han tyckte, att han aldrig skulle kunna gå ifrån henne, där hon låg så hvit och kall; skulle han icke kunna väcka henne till lif med brännande tårar?

Vårkvällens långa skymning bröt in öfver honom, det blef mörkt utom som inom honom, men det gaf han ej akt uppå. Lidandets långa timmar veta ej af dag eller natt. Och här var en själ, som kämpade en bitter kamp. Hela hans lif drog förbi hans inre öga. Där voro mörka och dystra taflor, men där voro också bländande sol och vår, hans kärleks lyckliga, korta tid. Elna fanns där, men han stod långt borta ifrån henne och fick ej sträcka ut armarna för att draga henne till sig. Men huru skulle han ej kunna bygga upp sitt lif på detta minne? Skulle han ej kunna arbeta skild från henne år efter år, arbetat på att komma henne nära i hjärtats godhet och renhet. Han hade kastat allt öfver bord, gifvit sig hoppelöst hän åt förtviflan och låtit sin själ nästan gå under i modlös sorg. Nu var hon död och borta, och han långt, långt ifrån henne på villovägar. Var det nu för sent att börja ett nytt lif? Skulle Elna icke osedd följa honom, leda honom och glädjas öfver honom, när han arbetade sig närmare henne i en renad sorg?

Förtviflan löstes, och milda, vackra tankar kommo som burna af en engel. Hvad Elna skulle hafva gifvit honom under ett samlif här på jorden, det kom nu till honom vid hennes bår.

När Ivar Berner reste sig upp från sin knäböjande ställning, var han en räddad man. Då hade han bedit, varmt och innerligt, bedit om tillgift för, hvad han syndat, bedit för Elna och bedit om kraft att lefva ett nytt lif. Så som Elna i sina lyckligaste stunder hade drömt sig, att hennes älskade en gång skulle tänka och känna, sådan var han, när han gick från hennes dösbädd, gick ut för att lefva ett ädelt lif, med räddad tro på lifvet, människorna och Gud.

Sen till, att *Idun med Modetidning* finnes hos alla edra bekanta!

Ett synnerligen ståtligt modemagasin har af hr *F. Holmer* öppnats i f. d. Holländska magasinets lokaler Drottninggatan 29 C nedra botten och 1 tr. upp. Inredningen är omäändrad och betydligt förbättrad. Att hr *Holmer* i den eleganta lokalen äfven kommer att hålla eleganta och prima varor, taga vi för gifvet.

Från Iduns läsekrets.

»En gammal tacksam elev»*

har i två af »Iduns» senaste n:r funnit sig kallad att, själf anonym, vända sig emot mig med anledning af en berättelse i mina Sydsvenska teckningar, hvilken förmenas vara blott och bart en indiskret fotografi af en bestämd värlighet.

Detta förmenande jäfvas emellertid helt och hållet af henne själf genom den mängd olikheter, hon förmår uppvisa mellan min novellistiska skildring och den af henne förmodade konkreta förebilden; hvaran ju hennes uppsats såsom ett polemiskt inlägg mot mig påtagligen är alldeles förfelad och obehörig, ehuru jag fullt uppskattar det varma hjärtelag, hvarmed hon framställer sina egna personliga skolminnen.

Oriktigt är och förblir det i hvarje fall att först söka inpressa ett skönlitterärt alster — stort eller litet — inom den verklighetsram, man själf eller genom andra trott sig finna åsyftad, och sedan ond-göra sig öfver att dessa två ting ej passa i stycke med hvarandra.

I sammanhang härmed anser jag mig böra betona en sak, som man kan tycka borde vara af alla insedd: författare förfoga naturligtvis ej blott öfver hvad de själfva upplevat eller tänkt af gläd eller sorgligt; de röra sig ju äfven med hvad de *hos andra på skilda håll* iakttagit, hvilket allt de insmälta i sitt eget tanke- och fantasilif och på fritt sätt omidkta.

Just härigenom kan det skildrade erhålla typen af allmängiltighet.

Härmed önskar jag att ytterligare få påpeka den absurda måttstock, insändarinnan brukat i och för kritiken af ifrågavarande lilla berättelse.

Syftet med denna var helt enkelt det att lemna en apologi för *hemmets* och *föräldrarnes* inflytande på den i brytningens ålder varande flickans karaktärsutveckling, riktad som denna berättelse var särskildt emot helpensionssystemets oförmåga i detta hänseende. Jag ville om möjligt söka uttala ett gif akt åt föräldrar, att de, innan de sända ut sina minderåriga döttrar från hemmet, måtte noga öfverväga, huruvida dessas naturer har fördel eller skada af att ställas under inverkan af den eller den skolan, den eller den omgifningen, äfven om denna skola och denna omgifning i och för sig med all rätt åtnjuta hvad man kallar allmänt anseende.

Tärna i Vestmanland d. 4 okt.

Cecilia Holmberg f. Bååth.

Härmed torde meningutbytet i denna fråga få anses afslutadt.

Red.

Då vi kvinnor börjat vänja oss vid den föreställningen, att vi i tidningen *Idun* era en väninna, till hvilken vi kunna vända oss för erhållande af allehanda upplysningar och goda råd, så tar jag mig härmed friheten med några ord beröra en fråga, som jag anser vara af stor vikt för den kvinliga ungdomen, och för hvilken jag alltså lifligt önskar kunna vinna *Iduns* intresse.

Det synes mig nämligen vara i hög grad önskvärdt, om vi i Stockholm kunde få ordnad en undervisningsanstalt, där unga flickor, efter afslutade skolestudier, kunde få inhämta en grundlig lärokurs i kläd- och linnesömnad. Här finnes visserligen hos »Handarbetets vänners» och flere andra åtskilliga handarbetskurser tillgängliga, men de äro nästan uteslutande anlagda på broderier och prydnadsömm; åtminstone finnes så vidt jag vet ingen, som innefattar undervisning i klädsömnad. Jag tror därför, att en skola i den riktning, jag nämnt, skulle heltas med särdeles stor tillfredsställelse inom våra familjekretsar, och den skulle för visso icke komma att lida brist på elever.

Hvad en kvinna *behöfver* kunna är just sådana sysselsättningar, som dagligen och stundligen förekomma i hemmet, och hvilka nu tyvärr, i de flesta fall, måste fullgöras af legda händer, alldenstund hu-

* Denna uppsats, som var afsedd att intagas redan i förra numret, har på grund af bristande utrymme måst stå öfver tills nu.

sets egna döttrar sakna kunskap däri. Om hvarje ung flicka egde förmåga att tillverka sina egna kläder, så skulle icke allenast familjens ekonomi draga nytta därpå, utan ungdomen skulle därigenom vänja sig vid mera enkelhet både i dräkt och vanor. Om Idun skulle intressera sig för den fråga jag här i korthet vidrört, så hoppas jag på ett godt resultat, ty hvad som göres i en sak sådan som denna, har med all säkerhet att påräkna hjälp, deltagande och tacksamhet från Iduns hela vidsträckt läsekrets.

Eddy.

Redogörelse

för insamlingen till Barnhemmet i Bohuslän.

(Slut från föreg. n:r.)

»Idunsläsare 1: —; Bertha —: 50; Barnvännen, Vimmerby 1: —; Idunsprenumerant i Kristianstad 1: —; Onämnd —: 25; Prenumerant i Idun 1: —; genom K. B-m 4: 75; Lilla Thyra J. med flere vänner 3: 25; »Octaven» 1: —; Onämnd —: 10; Från och genom Annie och Hulda 1: 20; »Moder» 1: 50; Anna Florell 8: —; insamlade vid Olofstörms bruk; Prenumeranter i Borås 5: —; Beda Wennerholm (född Rhodin) 1: —; Några vänner i Grenna 1: 50; Onämnd 1: —; Prenumerant 1: —; Insamlade genom fru Alström, Gubbestad 11: 50; Montgomery, Liljenstolpe, Södertelge 5: 15; Insamlade genom A. Frölich vid Billingsfors bruk 10: —; Agnes Jørgensen 5: —; Onämnd, Stockholm —: 40; A. C-r —: 50; Från en af Iduns läsarinna i Staby 1: —; Från sex Idunsläsarinna genom »mor Anna» 1: 50; Insamlade af Signe Lundberg 7: 50; Insamlade af »Li», Ankarsrum 5: —; E-lie 1: —;

Onämnd 5: 78; Insamling genom fru Ada Hallberg 1: 65; »Lilla Igge» —: 50; »Snöflingan», Piteå 5: 25; Fru E. Nyström 1: —; G. F. 1: —; Onämnd, Enköping —: 90; Tre af Iduns läsarinna i Bjuf —: 50; Insamlade i Norrköping af Anna Wretling 13: —; Från Iduns läsekrets i Öregrund och Gräsön, samlade af Aug. Scherqvist 5: —; Insamlade i Trelleborg af E. Wettervik 5: 60; W. Falk 1: 40; Onämnd 2: —; B. —: 60; Jenny Rosén 1: —; Fruarna Lagerbjelke, Steijern, Westerblom och Gripenstedt 4: —; Idunsprenumeranter i Stockholm —: 40; Stina Palmqvist 1: 20; Onämnd —: 50; Onämnd —: 20; Onämnd, Mönsterås 3: 50; Två prenumeranter af Idun 1: 75; Onämnd, Hultsered 1: —; »En fattig moder» —: 20; »T. och E.» 1: —; Onämnd 1: 50; Onämnd, Borås —: 40; Idunsläsarinna i Haparanda genom fru Emmy Carlsson 1: 30; »Rekarnebor» 1: —; Prenumerant i Skåne 1: 50; Barnvännen på Majro och Framnäs 4: 40; Från Maria Werner och vänner i Vasa 5: —; Onämnd 2: 50; »Beda» 1: —; »Ebon Hoi» —: 20; »Z.» —: 40; Augusta Engström —: 50; En ringa prenumerant från Dalarne —: 40; Fru Augusta Hillbom 10: —; Onämnd, Sjötorp 1: —; Anna Pettersson, Trehörningsjö 35: —; Onämnd —: 70; »W.» —: 20; »Från lilla Tuttu» 1: —; Prenumeranter i Ronneby 1: 50; Onämnd, Stockholm 2: —; »En samlad skärf» från Oskarshamn genom Alma Magnusson 10: —; Lotten Folin 10: —; Insamlade i Lule genom Aug. Waldenström 5: —; Insamlade i Sunne genom L. Rudebeck 5: 25; Idunsläsarinna i Linköping —: 50; A. F. M., Sundsvall 5: 05; »N. N.» 2: 10; Ida Jacobson —: 50; »Alias» 1: —; Idunsläsare i Örebro 2: 25; M. L. 2: —; Insamlade i Nordmaling af en Idunsprenumerant 5: —; Onämnd 1: 50; Topsy —: 80; Anna K. 1: —; Onämnd, Vesterås —: 50; Onämnd, Gefle —: 50; Onämnd —: 40; Onämnd, Gefle —: 60; Elin och Karin L. —: 40; G-da 1: 10; Tvänne finskor, ge-

nom I. Malmberg 2: —; Ellen Berg —: 50; Onämnd —: 20; A-a —: 30; Fru Sdt 1: —; Mdr. 2: —; Brn. —: 50; Hdn. 1: —; Rs. 1: 50; Lilla Framnäs 1: —; »Åkersbor» 2: —; Ak. —: 50; F. B. 1: 20; Från och genom Nina Werner 3: —; C. N., Amerika 1 dollar = 3: 50; H. O., Kristianstad 10: —; Anna Ohlsson, m. fl. 2: 85.

Summa kronor 700: —
Ränta 7: 56
Kronor 707: 56

* * *

Innan jag avslutar redovisningen, måste jag bedja en af de vänliga gifvarinnorna om tillgift för en liten försumlighet från min sida. I ett bref, undertecknad *Anna Ohlsson, Thorlunda*, har jag nämligen glömt att vid emottagandet anteckna siffran på den penningssumma jag emottog för hemmets räkning, och som adressen ej var tillräcklig, har det varit mig omöjligt att få reda på gåfvans storlek. Jag har således måst låta denna gåfva representeras af de penningar som vid summeringen blifvit öfver, inclusive det obetydliga, som tillagts för att afrunda summan, och hoppas jag att gifvarinnan förlåter mig denna felaktighet i uppgiften!

Till sist ett varmt tack till alla dem, som på ett så santt och lefvande sätt visat sitt deltagande för det lilla »Sotenäs barnhem». De små barnen där, kunna icke själfva frambära sin tacksägelse, men jag är öfvertygad om att de alla skulle ropat ett ifrigt bifall, ifall jag sade dem, att jag nu gör mig till deras tolk och å deras vägnar uttalar ett innerligt: »tack»!

Stockholm i september 1890.

Mathilda Roos.

Förslag till matordning för veckan 19—25 okt.

Söndag: Kejsarsoppa; hummersallad; stekt gås med äppelmos; glacermaräng.

Måndag: Kalkkyckling; helgrynsvälling.

Tisdag: Laxpudding; berberissoppa med mandelklimp.

Onsdag: Klarbuljong; färsk renstek med tysk potatissallad.

Torsdag: Hvitkål med frikadeller; tunna fläskpannkakor.

Fredag: Hvitkål med fläsk; stekt hammelsadel.

Lördag: Ugnstekt gädda med ka-prissås; ölsoppa.

Recept.

God kalkkyckling. Man skär vackra, ej för tjocka skivfor ur en kalkstök, bultar dem obetydligt och strör *litet* salt på dem. Hackad persilja blandas med godt smör, härpå lägges en tesked full på hvarje köttskifva som derefter hoprullas och omknytes med en bomullsgarnända. Ett halft skedblad smör brynes i en järngryta och kycklingarne läggas. Sedan de fått en vacker brun färg, spådes med söt mjölk, tills de bli möra. Afredes obetydligt med mjöl uppvispadt i litet mjölk. Liksom all annan mat, bli de bäst, om man ej har för stark eld i spisel.

Tysk potatis-sallad. Kall skalad potatis — den bör ej vara allt för stor, hellre mindre och fast — skäres i lagom tunna och vackra skivfor. Härpå slås salt, hvitpeppar, ättika, god matolja och finhackad rödlök, hvarefter allt sammans blandas väl med en sked och sist öfverströfs hackad persilja. Man kan äfven blanda den med litet finskuren grönsallad. Utmärkt god, isynnerhet till vildt.

Hushållet.

En ersättning för iskkåp. Huru många husmoder klagat ej under den varma årstiden öfver saknaden af ett iskkåp, isynnerhet om hon bor i staden och där saknar ett kallt skafferier eller bor så många trappor upp, att hon ej kan begagna sig af källaren. Utgiften för en daglig isranson behöf-

ver ju ej stiga till så mycket pengar, men själfva iskkåpet är ganska dyrbart att anskaffa, och mängden måste därför se på kostnaden. Men en liten ersättning för detsamma kan man skaffa sig på följande sätt. Is håller sig som bekant förträffligt, om den får ligga på ett flanelstycke, så att vattnet fritt kan droppa af allt eftersom den smälter. Detta sätt att bevara is kan äfven ej nog rekommenderas för sjukrum. Man tager sålunda ett vanligt vattenåmbar, binder ett stort stycke flanel öfver öppningen, men drager endast ned det så mycket, att isen ligger i en liten fördjupning; förut nedställer man i åmbaret ölet eller vattenflaskan, som skall afkylas, därefter ställer man smöret, köttet m. m. på isen, öfvertäcker det hela med en tjock flerdubbelt sammanlagd linneduk och ställer åmbaret på den svalaste platsen i bostaden. På detta sätt kan man ofta förvara is ett helt dygn, isynnerhet om man i stället för linne breder ut ett flanelstycke öfver den, för att så mycket som möjligt skydda isen för luftens inverkan.

Klädedräkten.

Att göra tyger vattentäta. Man kokar 17 gram husbloss så länge, tills det är fullkomligt upplöst; emellertid löser man äfven 35 gr. alun i 1 liter vatten och 10 gr. hvit tvål i ½ liter vatten. Alla dessa tre blandningar silar man genom en grof handduk och blandar dem väl tillsammans. Vid användningen värmer man lösningen och anbringar den medels en borste på insidan af det tyg, som skall göras vattentätt.

Toaletten.

Hårtinktur. (Svar på frågan n:r 753.) 2/3 liter Cognac, 1/2 d:o vatten kokas upp, 4 droppar rosenolja (för 25 öre), för 12 öre glycerin, helt litet vanlig tvål afskrapad. Blandas tillsammans i butelj och omskakas väl, begagnas en 2-3 gånger i veckan och ignides väl, helst på afton, då man går till sängs. Blir håret torrt därefter ingnidning man helt litet mandelolja. Detta är ett utmärkt välgörande hårväxtmedel.

(Forts. af småafd. å följ. sida.)

Annonser

böra, för att kunna inkomma i veckans nummer, vara inlemnade senast tisdag. S. k. småannonser, som beräknas efter 10 stafvelser pr petitråd, böra vara åtföljda af likvid, platsannonser efter 25 öre, öfriga annonser efter 35 öre pr rad.

Förlofnings-, vigsel-, födsel- och dödsannonser,

som ju särskildt beröra familjekretsarne, böra främst införas i Idun, där de mera än i någon annan tidning observeras inom hemmet och familjen. Priset å förlofnings-, vigsel- och födelseannonser är 1 kr. 50 öre pr st.; för dödsannonser beräknas priset efter det antal rader annonsen upptager.

[2447]

FÖDD.

En dotter.

Säby och Jakobsberg den 14 oktober 1890.

Gurli Göthberg, Emil Göthberg.
född Rosenblad. (G. 6463) [2784]

LEDIGA PLATSER.

God plats!

För en ung, anspråklös och arbetsam flicka, kunnig i bokföring samt villig att gå frun tillhanda i hushållet finnes god och angenäm plats hos en mejeriegare i Halland. Egenhändigt skriven ansökan, nödiga upplysn., rek., löneprat. samt fotografi torde, under adr. »God plats» insändas till Tidnings- & Annons-Expedition, Grand Hôtel Haglund, Göteborg.

[2759]

(G:bgs A.-B. 724x1)

I embetsmannafamilj i småstad önskas en anspråklös flicka af god familj att undervisa två barn om 5 och 8 år samt i öfrigt gå frun tillhanda. Den sökande bör hafva vänligt och jämt lynne, god undervisningsförmåga samt vara verkligt musikalisk.

Tysk- eller engelsktalande eger föredras. Svar med porträtt och referenser till »Embetsmannafamilj», Iduns byrå. [2708]

Familj i Vesterbergslagen

söker **guvernart** att undervisa en 2 två flickor i vanliga skolämnen från och med fjärde klassens kurs. Stor vikt fästes vid språk och musik. — Härå reflekterande bedes sända betygsafskrifter och fotografi samt uppgifva ålder, löneanspråk och referenser till »Familjemedlem», Råmen vid Bergslagsbanan. [2702]

En tjänstemannafamilj i Vester götland önskar en lärarinna, som kan undervisa i språk, musik och vanliga skolämnen. Svar jämte löneanspråk och referenser till »F. M.», Wara poste restante. [2659]

PLATSSÖKANDE.

En vermländska, med godt lynne, önskar plats i vänlig familj i Stockholm som sällskap och hjälp. Svar afvaktas till »20», Iduns byrå. [2654]

En 20 årig flicka, van att underv. i musik, sök. ett godt hem, helst på land., för att gå matmodern tillh. Finnes barn, är hon nöjd att underv. i musik. Svar till »Musik» till Allmänna tidningskontoret, Gefle. [2725]

Kontorsplats sökes!

En bättre flicka, från södra Sverige, med godt och fördelaktigt sätt, som med goda betyg genomgått dubbla italienska bokhålleriet, som eger flerårig vana vid affär och skrifer en vacker handstil, önskar sig nu plats antingen i butik som biträde eller kassörska eller helst på kontor. Goda rekom. Sökande är musikalisk. Refl. torde ins. svar till M. G., Orsa, p. r. [2782]

Bostaden.

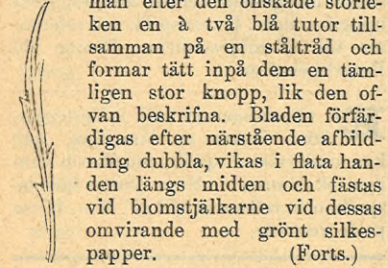
Tapeter, som i herrum eller andra rum utsättas för mycket rök eller imma och därför lätt smutsas eller svartna, kan man före eller efter uppsättningen lätt göra tvättbara, om man på följande sätt preparerar dem. Två delar borax och två delar gummlack upplöses i 24 delar vatten, hvarpå man silar lösningen genom en fin duk. Med denna lösning bestryker man tapeterna och efter torkningen gnider man dem blanka med en mjuk borste. Efter detta förfaringssätt kan man tvätta tapeterna utan att färgerna lösas eller blandas.

Handarbeten.

Att-förfärdiga pappersblommor. (Forts.) Blåklint. Af mörkblått silkespapper, som hvar och en lätt kan välja i rik- tigt färg, klipper man en mängd blomblad efter närstående afb. och hoplimmar sedan hvarje blad efter bokstäfverna i små tutor. Till kalken tager man ganska

många mörkblå eller svarta ståndare. Skulle man ej kunna anskaffa sådana, duger äfven mjukt, svart tagel, som man nedtill binder tillsammans kring en böjd ståltråd till en 2 1/2 cm. lång, tät pensel. Man bereder därpå en tjock gips- eller kritlösning, i hvilken man doppar de yttersta spetsarne af taglet, för att få de hvita knopparne på ståndarne. När dessa torkat lägger man fem till sju af de blå tutorna om ståndarne, alltjämt med den korta, hoplimmade sidan inåt, binder fast dem med grönt silke och formar tätt under dem, så att ändarne af tutorna döjljas, en vaxknopp kring stälken och ståndarne. Knoppen bör ha den här angifna formen. Medan vaxet är mjukt och varmt efter formningen, omvirar man det med grönt silkespapper liksom stälken och öfverlindrar knoppen sedan korsvis på jämna afstånd med en mörkgrön silkesända. För att göra half- utspruckna knoppar, binder man efter den önskade storleken en a två blå tutor tillsammans på en ståltråd och formar tätt inpå dem en tämligen stor knopp, lik den of- van beskrifna. Bladen förfärdigas efter närstående afbild- ning dubbla, vikas i flata han- den längs midten och fästas vid blomstälkarnas vid dessas omvirande med grönt silkes- papper. (Forts.)

Till och med den enklaste barndräkt får ett elegant utseende om den prydes af ett vackert skärp. Men om färdiga siden- och spetskärr af många mödrar anses för dyra tillråda vi dem att nyttja sina konstskickliga fingrar till att själfva förfärdiga skärp åt sina älsklingar. Till ylleklädnings väljer man allt efter klädningens färg hvit, crème, blå, rosa, röd eller laxfärgad kaschmir eller bastiden, till sommar- klädnings satin i passande färg. Skärp- ets längd bör vara 200 till 300 cm., dess bredd 30 till 40 cm. Skärpet för- ses på båda sidor med en smal fall och på båda ändarne med broderi. Lätt att utföra är ett vackert kors- stygnbroderi i silke eller på satin i tvättäkt brodärgarn, hvartil man träck- lar stramaljen på tyget, utsyr mönstret och drager ut trådarna.
Ler- och träföremål dekorerade med blad och blommor. Man väljer blad af mycket olika färg och form och pressar

Värdinna.

En bättre, i vanl. hushållsgöromål kunnig flicka önskar sig plats som vär- dinna i något aktningsvärdt hus. Goda rek. finnas. Den härå reflekt. ins. god- hetsfullt svar till »A. F.» Iduns byrå. [2714]

Husmödrar!

En 25 års flicka, van vid mindre landthushåll, önskar för praktik plats i god familj. Är villig deltaga i före- fallande göromål, och om så erfordras, villig betala för sig. Svar märkt »X. Y. Z.» till Iduns byrå, Stockholm, för korrespondens. [2709]

Värdinneplats

sökes nu genast, helst på landet, af ett 34-årigt fruntimmer med jämnt och godt lynne. Ordentlig och kunnig i allt som hör till ett hushåll samt linne och klädsömnad. Räkmar och skrifver väl. Svar till Mångårig Vär- dinna, Idyns byrå. [2781]

En medelålders enka utan barn och af mycket god familj önskar för att finna verksamhet plats som husfru i ett godt hem. Reflekterande torde hänvända sig i bref, adresserat till F. K., Iduns byrå. [2743]

Plats som värdinna, sällskapsdam eller korrespondent sökes af ett bildadt, musikaliskt fruntimmer, som flere år vistats utomlands. Afseende på lön fästes ej. Högsta referenser. Svar till »Enka 34», Iduns byrå. [2744]

En 20-årig, bildad flicka från New-York

önskar att mot fritt vivre få komma i ett godt hem för att blifva husmodern till sällskap och biträde samt gifva undervisning i sitt modersmål (engelskan) samt musik. Möjligen kan hon också betala någon liten summa för sig. Upplysningar å Fredrika-Bremer-För- bundets byrå, Stockholm. (G. 6453)

Ett 30-årigt fruntimmer af god fam- ilj, kunnigt i matlagning, sömnad och handarbeten, önskar nu gen. plats såsom värdinna eller att gå frun tillh. Goda rekommend. finnas. Svar i bil- jett till »Elisabeth», Kalmars, p. r. [2762] (G. 23986)

För en bildad, 23-årig flicka, hus- lig, arbetsam och musikalisk, hvil- ken i 4 1/2 år berömligt förestått sin fa- ders hem, sökes plats i bättre familj att gå frun tillhanda i förefallande gö- romål. Finna rekommendationer. För vidare meddelanden behagade reflekterande uppgifva adress i biljett till »B. W.» Hudiksvall, poste re- stante. [2742]

DIVERSE.

Doktor A. Afzelius,
Lilla Vattugatan 24.
Mottagningstid 9—10 och 2—3.
Företrädesvis mag- och hudsjukdomar. [2551]

Doktor Carl Flensburg
Lilla Vattugatan 14.
Träffas alla dagar kl. 10—11.
Behandlar företrädesvis Barnsjuk- domar. [1843]

D:r Robert Lönnberg,
49 Regeringsgatan 49,
behandlar invärtes sjukdomar, företrä- desvis magens och tarmkanalens (medels massage i förening med medicinskt behan- ling), könsorganens sjukdomar o. svä- rare fall af bensår.
Träffas söckendagar kl. 8—10 f. m. o. 2—3 e. m. Helgdagar 8—10 f. m.
Allm. telef. 56 57. [2374]

Doktor Per Johansson
Riddargatan 2. [2540]
Hvardagar kl. 9—10, 2—3; söndagar 9—10.

D:r OTTO SANDBERG
Sturegatan 24.
Hvardagar 9—10, 2—3; helgdagar 10—11.
Företrädesvis mag- o. tarmsjukdomar. [1764]

Tandläkaren F. A. WIDFOND,
51 Kornhamnstorg 51,
insätter de bästa tänder till moderata priser.
OBS. Resande kunna erhålla dem på en dag.
Mottagningstid kl. 10—2 och 5—6. [2573]

Tandläk. Roland Martin
har flyttat till
Drottninggatan 15, Stockholm. [2687]

De Visés Sten
eller
Framtidens läkekonst.
Svenska mödrar tillagnad af *Justus.*
En bok för alla friska och sjuka, lärde och olärde, fattige och rike. En bok för alla tider och alla trakter. För hvarje fattningsgåfva och hvarje lefnadsålder.
Ur pressens vittnesord:
»Förträffligt skriven» — »inne- håller så mycket nytt och märk- ligt och är af sådant intresse för den tänkande människan, att» . . .
— »Ett betydande inlägg i helso- frågan» — »väl värd att läsas och begrundas». [2750]

Ansikts-Massage
(Metzgers metod)
meddelas af undertecknad, som i ut- landet studerat äfven denna art af massage och här med bästa resultat utfört den samma. *Fru Ch. Berggren,* leg. Fälltskär o. Massör, 4 Storkyrkobrinken 4. [2339]

Panorama international,
26 Hamngatan 26.
Öppet hvarje dag från kl. 10—10.
Från och med den 12 till och med den 18 oktober 1890:
5:te serien af Världsutställningen i Paris 1890.
Entrén är: *Äldre 30 öre. Barn 20 ö. Sön- och helgdagar 25 ö. Barn 20 ö.*
Abonnementskort, gällande för 8 be- sök, kr. 1: 75, barn 1: 20.
Skolor och föreningar erhålla nedsät- ning i afgiften.
Hvarje söndag nytt program.
OBS. Hundar få ej medtagas. [1357]

Två unga flickor kunna få inackor- dering på landet i trakten af Vesterås. Pris 35 kr. pr månad. Adr.: In- geniör Lokrantz, *Sippersta, Dingtuna.* (S. N. A. 3171) [2691]

En ung flicka önskar blifva inackor- derad i en treflig familj på landet för att lära hushåll, helst där ungdom finnes och i närhet af stad. Svar före den 20 oktober torde sändas till »20 år», Heby. [2745]

En ung flicka,
kunnig i alla sorters handarbeten, mäl- ning och träskärning, önskar gifva lek- tioner i någon skola samt mottaga elever eller gifva undervisning i hem- men. Vidare gen. Iduns byrå. [2780]

Medico-Mekaniska Institutet,
16 Jakobsgatan 16.
Frisk- och Sjukgymnastik,
Massage, Elektricitet,
Inhalationer.

Öppet för herrar kl. 7,15—10 f. m. och 2—4,30 e. m. samt för damer kl. 11 f. m.—1 e. m. och 6—7 e. m.
G. Zander,
Med. doktor. [2665]

En ung flicka eller medelålders fruntimmer, som idkar studier eller har plats i bank, kan få ett utmärkt trefligt rum med eller utan inackordering hos en enkefru. Pris med inackor- dering 60 kr. pr månad. eljes 25 kr. Referenser önskas och lemnas. Vidare Döbelnsgatan 1 C., i Diversehandeln. [2778]

Franska lektioner och konversationscirklar.
FANNY CEDERBLAD,
lärarinna vid kungliga Läroinne- seminariet, innehar Frankrikes högre Läroinnesdiplom. Anmäl- ningstid: söckendagar kl. 3—4 e. m. Vasagatan 4. [2779]

Hos alla bokhandlare nyss utkom- met:
Mänskligheten efter döden

En studie angående vålnader och gen- gångare af A. d'ASSIER, ledamot af vetenskapsakademien i Bordeaux. Med noter af H. S. Olcott. Pris 2: 25.

Buddhistisk katekes
eller hufvuddragen af Buddha Gautamas lära i frågor och svar af Subhādra Bhikshu. Pris 1 krona.

Jesus — en buddhist?
En okyrklik betraktelse. Jemte bihang. *Kristi Kristendom.* Af D:r Hübbe- Schleiden. Pris 7: 5 öre. [2748]

Vasateaterns senaste nyhet!
Stackars Jonathan.
Operett af *C. Millöcker.*
Arrangement för Piano med bifogad svensk text 1: 75
Jonathan-Vals för Piano. (Fullständig upplaga.) ..... 1: —
Edison-Kupletter för en röst med Pi- ano. (Kuplett-Re- pertoar N:r 25) —: 40
Fullständig Textbok ..... —: 75
Att tillgå i hvarje musik- och bok- handel samt direkt från [2749]
Abr. Hirschs förlag.

För välgörenhet mottagas tacksamt stämplade frimärken etc. Upp- lysningar mot porto, adr. »Harald», Söderköping, p. r. [2764]

Ingen moder
bör underlåta att köpa den älsk- lige italienske författaren *Farina's* nysst i öfersättning utkomna bok
MITT BARN, som spriddt hans rykte i alla länder. Fin iakttagelseförmåga och älsk- värd humor tälla med hvarandra i denna tusande bok, som öfver- allt, där moderslycka och faders- stolthet finnes, skall finna öppna hjärtan. (Adolf Bonniers förlag; 2: 50.) [2751]

dem omsorgsfullt. För att fina, särskildt blå blommor skola behålla sina färger, bör man stryka dem mellan läskpapper. Man fäster på dem med syndetikon, antingen i en regelbunden figur af blad på föremålets midt, eller i utbredda små buketter, rankor eller hela blomsterplanter öfver hela föremålet. Det material, hvaraf detta består, bör bli så litet synligt som möjligt. Alltsammans öfverstrykes duktigt med fernissa, så att det ser ut som om det vore glaseradt. Bladen och blommorna böra ej torkas så mycket, att de bli spröda. Då de äro halftorra, handskas man lättast med dem. Blommor böra blott användas sparsamt.

Tomma kakaoburkar, af hvilka man vid kakaoförbrukning snart får ett ganska stort förråd, användas med fördel som kryddburkar, men kunna äfven apteras till en vacker present. En burk af den största storleken lemnar man till bleckslagaren att aftagas till 12 centimeters höjd. Af silfverkartong klipper man ett stycke, som i höjd och vidd motsvarar burken, broderar den på midten med en stjärna och i kanten med smala bårder i enkelt mönster samt languetterar upptill och nedtill tätt med samma slags silke, som det hvarmed man utför broderiet, som fordras med kulört satin. Af granatröd, plommonblå eller smultronfärgad atlas klipper man sedan en remsa af 10 centimeters bredd, syr fast den i öfre kanten af kartongen och förser atlasremsan med bred dragsko, genom hvilken man träder ett kulört sidenband. Man bstryker sedan kakaoburken med gummi arabicum, spänner broderiet slätt om burken, syr tillsammans de båda sammanträffande sidorna med languettstyg, så att broderiet helt och hållet omsluter burken och atlasn bildar en påse öfver densamma. Som bonbonneire, kakesdosa eller äfven som bevarare af syltensillier kan den sålunda förvandlade bleckburken användas. *Anna.*

Fönsterträdgården.

Enligt löfte meddela vi här nedan en öfversikt öfver de i boningsrum oftast odlade växter, som vid den i våra boningsrum vanliga värmegraden (+ 15 å 18 grader Cels.) fördelaktigast öfvervintras:

Abutilon, Achyranthes, Amaryllis (en del arter), *Anthurium, Ardisia* (odlas för sina vackra röda bär, hvilka ofta kvarsitta hela vintern), *Aspidistra, Begonia* (knölbegonier helst på en svälare plats), *Calla, Cannan* (därest de ej få torka ned om hösten, då rotknölarne blott förvaras frostfritt), *Coffea* (kaffebusken), *Coleus, Curculigo, Draecena, Ficus, Heliotrop, Hoya* (porslinsblomma), *Isolepis, Marantha, Musa*, de flesta *Passiflora* (de s. k. Kristi korsblommor), *Philodendron* samt *Tradescantia*, de flesta *kaktéer, ormbunkar* och *palmer*. Af de sistnämnda nöja sig äfven *Chamocrops humilis* (den i södra Europa förekommande s. k. dvergpalmen), *Rhapis flabelliformis* och några *Phoenix*-arter med en lägre temperatur.

Följande öfvervintras bäst vid en temperatur af +2 till 10 grader i ett föga eldadt boningsrum: *Acasia, Agave* (hundraårig aloe), *Agapanthus, Aralia* (helt unga plantor i vanlig rumstemperatur), *Calceolaria* (toffelblomma). I kvaf luft och hög värme få de ett tyande utseende och angripas gärna af ohyra), *Camelia, Cheiranthus* (lackviol, höst- och vinterlöfkoja), *Cineraria, Citrus* (citron-, apelsin- och pomerans-träd), *Conifere*: (barrväxter, ss. Cypress, Thuja, Thujopsis, Cryptomeria m. fl. släkten. Unga ex. af dessa fördraga äfven vanlig rumsvärme), *Dianthus* (nejlikor), *Erica* (ljungväxter), *Eucalyptus* (febergummiträdet), *Evonymus, Lager, Myrten, Murgröna* och *Nerium*, hvilka trenne sistnämnda på en dylik plats långt mindre hemsökas af ohyra,

Största lager af
Tak-, Bords- och Vagg-
Lampor
samt
Ampliar.
Ställningar
till
moderna lampskärmar
i alla dimensioner.
N. O. HOLMLUND & K:ni
Lamphandel
Stockholm, Drottninggatan 41. [2756]

Adolf Bonniers förlag:
Rådgifvare för husmödrar.
En samling råd och upplysningar för hemmet och hushållet. Bearbetning från tyskan af O. H. D. Med 68 upplysande träsnitt. Pris 3: 50, inb. 4: 50. [2203]

Å Nutiden

(fortsättning af Vår Tid) kan prenumereras å närmaste postanstalt. Med Nutiden följer bilagan Uppfinningarnas bok, den rikaste kunskapskälla, som någonsin erbjudits den stora allmänheten till så billigt pris. Nutiden är 5-spaltig med omvexlande och underhållande läsning.

OBS! Stanleys senaste resa genom Afrika finnes införd som urklippsföljetong. MÅRK! Allt detta erhålles för 2 kr. 20 öre, postarv. inberäkn., om man å närmaste postanstalt begär Nutiden $\frac{3}{4}$ år. (G. 23930) [2760]

Bad-, Toalett- och Vagnsvamp
nu inkommet ett rikhaltigt lager till billigaste pris hos
Alb. Bergqvist,
f. d. Joh. G. Pripp & Son,
Regeringsgatan
Obs. 44 hörnet af Mästersamuelsgatan. 44 Obs. [2668]

Klädningsstyger
största och modernaste lager till verkligt billigaste priser hos
ANSTRIN & Co.,
STOCKHOLM
Bazaren å Norrbro.
OBS. Profver kostnadsfritt. Rekvisitioner, öfverstigande 20 kr. värde fraktfritt. Modeplanscherne åtfölja rekvisitionerne. [2495]

Sophia-Hemmet.
Se den större annonsen i nr 25 för i år. [1434]

Stort urval af
Glas- och Porslinserviser
i nya, smaktfulla mönster. Nysilver, Nickelvaror, Brickor, Knivar och Gafflar, Lyxartiklar. Reel behandling. Billigaste priser.

G. Johanson
Kosta Glasmagasin
24 Regeringsgatan 24. [2373]

För känslig hud!
För ömtålig hud!
För ansiktet!

KÖP
Henrik Gahns
Victoriatvål!
Fin toalett-tvål, innehållande anti-septiska beståndsdelar. Skyddar för inficerande ämnen. Är fullkomligt neutral.
Säljes i välförsedda detaljaffärer. [2609]

Största urval
af
Dame-
Regnkappor
Handskar
Paraplyer
Bijouterier
såsom
Broscher **Armband**
m. m.
i nyaste o. smakfullaste mönster
STOCKHOLM
JOSEPH LEJA
[2621]

Hos alla bokhandlare:
WÄCHTER, Kvinnans själfhjälpl vid underlifslidanden, öfvers. från tyskan, med 10 illustrat. 75 öre.
ERICSSON, Blomsterodling i boningsrum. 4:e uppl., med 43 träsn. 2: 50, inb. 3: 50.
Anläggning och skötsel af sötvattens-akvarier af O. E., med 31 träsn. 75 öre. [2785]

Äkta Haarlemer
Blomsterlökar.
Stockholms Fröhandel,
5 Stortorget 5. [2755]

Målning!
Lektioner i teckning och målning i olja och akvarell meddelas af under-teknad. Kammakaregatan 29.
[2763] **Fanny Hjelm.**

OBS!
För dem som önska ett verkligt välgörande och öfverträffligt medel för att bevara tänderna för brand och andra skadliga åkommor, och som håller munnen och tandkötet fria från bakterier — sålunda det bästa preservativ — finnes detta att tillgå å Apoteket i Jörlanda. — Som jag från utlandet lyckats förskaffa mig sammansättningen på denna af stora auktoriteter erkända **Muntinktur** såsom varande det ypperligaste medel för sitt ändamål, får jag härmed rekommendera densamma hos den stora allmänheten. Erhålles franko mot insändande af 1 kr. i frimärken. Återförsäljare erhålla 30 proc. rabatt i parti, varan fritt levererad i Göteborg.
J. L. NORDGREN,
Apotekare.
[2765]

Brunells
Handels-Skola
Stockholm,
48 Drottninggatan 48.
Denna Handelsskola, den äldsta på platsen under samma ledning, undervisar i Bokhålleri, Skönskrifning, Räkning, diverse Kontors-göröm. o. Språk m. m. Alla ämnen äro valfria.
[2769]

Ny Piano- & Orgelaffär,
8 Malmstorgsgatan 8.
Agentur och enda försäljning af
BRÖDRENE HALS'
i Kristiania
vid in- och utländska expositioner prisbelönta
Flyglar, Pianinos & Orgelharmoniums
har från denna dag af mig öfvertagits.
Dessa utmärkta instrumenter, hvilka, så väl hvad ton, touche, utstyrsel och hållbarhet beträffar, kunna jämföras med de allra bästa utländska instrumenter, säljas hos mig till samma priser som hos fabrikanterna i Kristiania.
Stockholm den 1 sept. 1890.
Ab. Lundquists
K. Hof-Musik- & Instru-menthandel, [2757]
8 Malmstorgsgatan 8.

Tillkännagifvande.
Undertecknad får härmed vördsamt meddela, att jag under namn af Fru Lilly Lundstedts Engageringsbyrå, 2 Nornmalmstorg 2, Stockholm, etablerat mig för anskaffande af kvinnliga tjänare, och anhåller jag på grund af mångårig erfarenhet och känedom om hvad till saken hör få rekommendera mig i så väl husbonders som tjänstsökandes benägna hägkomst, och lofvar jag att plikttröget och samvetsgrannt förmedla till båda parternas fulla belåtenhet.
Allm. tel. 70 06.
Vördsammast
Lilly Lundstedt.
[2639]

än då de placeras i varma rum. *Pelargonier*, *Primula chinensis* (den allmänt kända, under vintermånaderna blommande kinesiska primulan. Blir ojämförigt vackrare i låg än i hög temperatur), *Rhododendron*, *Rosor* (Thea-, Bourbon- och månads-) samt *Viburnum Tinus* (den s. k. blomlagern).

I blott och bart frostfritt rum, som gärna må vara mörkt: rotknölar af *Begonia*, *Canna* och *Funkia* samt lökar af släktet *Lilium*, *Campanula pyramidalis* (pyramidklocka), *Fuchsia*, *Hoteja japonica*, *Hortensia* och remontanrosor.

Några, såsom *Aucuba japonica*, *Aspidistra*, *Murgröna*, *Myrten*, *Nerium*, *Pelargonier* och *Viburnum Tinus* äro ej särdeles nogräknade, utan fördraga en såväl hög som tämligen låg temperatur.

Viola.

Bakning.

Kognakskransar. 425 gr. smör röres tills det blir vitt, däruti läggas 213 gr. socker, 1 1/2 spetsglas kognak, sist 637 gr. mjöl. *Elin.*

Klenät. 2 hela ägg, 3 gulor, 3 dl. tjock söt grädda, socker efter smak, mjöl så litet som möjligt. Kokas i flottyr. *Elin.*

Päron på annat sätt. 4676 gr. päron, drygt 3 dl. kognak, 1275 gr. socker kokas i 3 timmar i tillslutet kärl. *Elin.*

Pannkakstårta. Man tager 4 ägg, lika mycket smör, socker och mjöl som dessa väga. Smöret skires, äggen vispas väl. Gräddas på pannkakslagar i ugn. *Elin.*

Blad. 14 äggulor, 213 gr. socker, d.o smör, 6 skedblad grädda, 9 gr. hjorthornsalt, mjöl efter behag. *Elin.*

Små gräddkakor. 7 dl. söt grädda, 5 ägg, rocker och citron efter smak, mjöl så att degen ringlar sig efter vispen; hvitorna vispas till hårdt skum och röras sakta uti. Bakas sedan i små formar. *Elin.*

Tembröd. 12 skedblad hvetemjöl, 6 dito socker, 51 gr. osaltadt smör, 3 vispade ägg, litet citronskal arbetas ihop till en smidig deg, som utkafas tunn och uttages med form, överstrykes med ägg och socker. *Elin.*

Gräddkakor. 16 cl. söt grädda, 179 gr. socker, 3 skedblad skirt smör, en tesked hjorthornsalt och 319 gr. mjöl. Bakas i runda kakor med kanel och socker på. *Elin.*

Drycker.

Nalifka. En helbutelj — häst liter-butelj — fylles med bär af hvad slag man önskar; därpå hälls den full med god kognak, hvarefter en kork isättes helt löst och buteljen ställes i solen, men omskakas ett par gånger om dagen. När den stått så 2 à 3 veckor, kokas en lag af 425 gram (1 $\text{\textcircled{R}}$) socker till 425 gram saft (d. v. s. lika vikt socker och saft,) som förut silats upp i en porslinskål. Den heta sockerlagen, som bör vara simmig, hälls till saften och omröres flitigt, tills den kallnar. Står öfver natten, hvarefter den buteljerats. *Olga.*

Lemonad. (1 kanna) 2 liter 6 deciliter uppkokt kallvatten blandas med (1 $\text{\textcircled{R}}$) 425 gram socker och 1 butelj franskt vin samt saften af 1 citron. Med is uti är drycken god och läskande. *Olga.*

Möblerna.

Lätt sätt att bona. 1 liter terpentinspirit upphettas tillsammans med ett stycke vitt vax, så stort som en valnöt, och af blandningen stryker man med en yllepapp ett tunnt lager på det som skall bonas. Då blandningen torkat något litet, gnider man efter med en torr lapp.

Kunskapen om ett långt och lyckligt lif.

R. Blaedel & Co.'s Förlag, Stockholm.

DE VISES STEN

eller

Framtidens Läkekonst.

En bok för alla friska, som ej vilja genom sjukdom förlora helse, arbetskraft och lif

af

JUSTUS.

I alla boklädor.

Pris 2 Kr.

All medicin öfverflödlig. Det rätta lifelixiret.

[2608]

Ebba Hagstedts Damskrädderi.

40 Drottninggatan 40.

Billigt.

[2718]

Smakfullt.

Tillkännagifvande.

Att vi hafva flyttat vår Skrädderi- och Gosskläderaffär från n:r 38 Regeringsgatan till **35 samma gata**, och rekommendera vi oss med ett rikhaltigt, nytt inkommet lager af höst- och vintertyger tillika med ett stort, sorteradt lager af gosskläder; och innesluta vi oss i ärade kunders välvilliga hägkomst, *Med högaktning*

Nilsson & Dahlbeck.

[2751]

Nytt subscriptionsverk på Adolf Bonniers förlag.

Godtköpsupplaga af praktverket

Samlade Skaldeforsök

af

Anna Maria Lenngren

med illustrationer af CARL LARSSON.

Af detta arbete, som utgifves fullständigt till julen i 10 häften å 50 öre, ha första och andra häftena utkommit. *Nationellt praktverk i godtköpsupplaga.* [2207]

Damernas äskningsöfretarina.

Damernas äskningsöfretarina.

I undertecknads handarbetskurs mottagas elever i alla sorters finare broderier och sömnader samt märkning, knyppling, makramé, snörmakeri och filet-guipure m. m. Alla sorters uppritningar utföras. Knyp-pel- och broderimönster säljas. Färdiggjorda arbeten finnas till påseende. Lektioner i piano- och gitarrspelning meddelas äfven.

Stockholm, Norrlandsgatan 31, 3 tr. [2594] **MAGDA KEMPE.**

Tillkännagifvande.

Undertecknad får härmed vördsamt tillkännagifva, att jag uti huset n:r 7 vid Slöjdgatan (nära Hötorget) öppnat handel med

Fläsk- och Korfvaror.

m. m. m. i såväl parti som minut, och skall det städse blifva mig angeläget att söka på bästa sätt och efter bästa förmåga tillmötesgå blifvande kunder med goda varor i förening med facila priser. Rekommenderande mig i den ärade allmänhetens välvilliga hägkomst har jag äran teckna:

Med utmärkt högaktning

Henning Josephson,

7 Slöjdgatan 7. [2729]

F. W. BILLES Bryggeri

6 Olofsgatan 6

rekommenderar sina tillverkningar af

Bayerskt öl, Pilsener öl,

Export-öl, Iskällardricka.

Telefon: Allmänna 46 27. Bell 7 53. [2104]

"Secure the shadow ere the substance fade, Let nature copy that which nature made."

När ni så önskar fotografera er, gå till

Wolfenstein!

Han eger den största och bäst inredda atelier i Stockholm,

Han har öfver 20 års praktik i de största städer i Föreata staterna,

Han har de bästa amerikanska apparater till grupper, förstoringar, interörer etc., Han sysselsätter de skickligaste biträden — artister — inga elever,

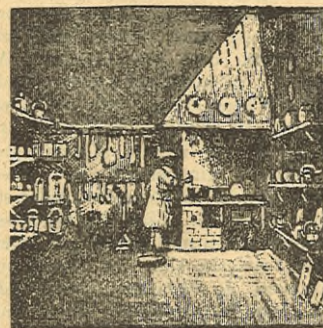
Han känner såsom artist själf fysionomien och erhåller därigenom bästa resultatet, Han förstår att genom ett nytt arbets-system utföra allting billigare än någon annan i Sverige,

Han har nedsatt priset å kabinettskort från 30 till 15 kr. pr dussin, allting annat i proportion,

Han önskar sina arbeten jämförda med de utförda från andra atelierer, och Han är svensk, men talar engelska, lyska och spanska.

"And don't you forget it!"

13 Fredsgatan, f. d. Jägers atelier. [2783]

Bröderna Åhgren

Husgerådsmagasin

3 B Hamngatan 3 B.

Nyheter för köket.

[2772]

Telefon 54 33.

Engelsk CHEVIOT

hellylle, dubbel bredd, slät o. fasonerad, utmärkt till klädningar, Kr. 1,75 pr meter hos

K. L. Lundberg & K: Drottninggatan 56. Prover på begäran. [2771]

Pianinos, Flyglar & Orgel-

från de bästa harmonium svenska och utländska fabriker.

Största lager! Billigaste priser!

Fullkomlig garanti! Liberala betalningsvillkor!

OBS! Äldre instrument tagas i utbyte.

J. LUDVIG OHLSON, Stockholm.

16 Regeringsgatan 16. [1423]

ÅKTA COLLODIN

Tillförlitligtaste och af

Tusentals personer bepröfvadt medel mot liktorner, vartor, buhårdnad och nigelsträng.

Obs. alltid denna inregistrerade etikett som garanti för varans äkthet.

Säljes i Stockholm hos C. F. Dufva, Drottningg. 41, Louise Blomberg, Vesterlångg. 39, Elin Edlund, Drottningg. 63, Hylin & Ci Parfyvmagasin, Tidningskontoren m. fl.; i landsorten i väl-försedda Parfymeri-, Ekiperings- och Cigaraffärer å 1 kr. fl.

Sändes franko mot kr. 1,10 i frim. [1767]

Åxel Litström.

Läkareråd.

Gusla. Medlet är ofarligt, och Ni kan utan olägenhet taga 2-3 matskedar dagligen. Vi vilja råda Er att samtidigt taga något järnmedel, t. ex. ett spetsglas Ronnebyvatten hvarje måltid, under några veckor.

Saida. Huru gärna vi än skulle vilja gå Er önskan till mötes, våga vi dock ej i detta fall gifva Er något råd, emedan vi anse en noggrann undersökning nödvändig.

G. N. Det är svårt, ja omöjligt att behandla mjällbildning utan tvättningar af ett eller annat slag. I stället för såp- (eller tvål-) tvättningar kan Ni emellertid använda ingödningsningar af 1% naphtholösning i koncentrerad sprit, hvilken hastigt afundstar, så att hufvudet ej kännes vått som vid vanliga tvättningar. Använd spritolösning hvarje kväll, och ingnid emellanåt 1% salicytolja, om håret blir för torrt.

Maria. Lämplig sjukgymnastik vore säkert af stor nytta för Eder. Dessutom bör Ni taga regelbundna promenader minst två gånger dagligen. Tag vidare tre gånger dagligen tre stycken Pihula ferrate Blandii (tre satter a 100 stycken).

Hugonia. Försök en salva af 1 del zincoxid, 1 del potatismjöl och 2 delar gul vaselin, påstruken tre gånger dagligen. Dock torde Ni, om förbättring ej inträder, göra klokt uti att vända Er till läkare, som särskildt behandlar dylika åkommor.

S. L. Utan närmare undersökning är det oss svårt att gifva Er ett tillförlitligt råd. Dock torde den regime, som föreskrifvits för Carola i n:r 4 vara lämplig för Eder. Drick dessutom till hvarje måltid ett punschglas Persavatten.

Two girls. Se svar till Luntén i n:r 9. Enviska fall fordra behandling af specialist. Dr - d.

Frågor.

N:r 769. Någon af Iduns ärade läsarinor vill väl ej vara af den godheten att genom Idun meddela mig några, ej allt för stora handarbeten för julklappar till föräldrar, sysskon och väninnor. Thyra.

N:r 770. Om någon af Iduns många hjälpsamma vänner gifva ett råd, hur man bäst och enklast färgar hvita öfverkast m. m., så att de blifva vackert örnfärgade, vore Hulda dem mycket tacksam. N:r 771. Till hvad ändamål samlas frimärken till Eugeniahemmet och till hvem lemnas sådana, frågar en Villig samlare.

N:r 772. Hvar finnas att få köpa gamla sångnoter? Villieböhen.

N:r 773. Som jag står rådvill angående någon vacker, ej för dyrbar julklapp åt min fästman, frågas Eder, Iduns läsarinor, om ett godt råd. Tacksam därför är Asta.

N:r 774. 1) Hvar inlemnas glasmålningar till försäljning? 2) Hvar inlemnar man handarbeten till försäljning, utan att behöfva begagna sig af ombud? Finnes i Göteborg något tillfälle härtill? 3) Hvar uppköpas i godt skick varande, begagnade musikaler? Ivi Z.

N:r 775. Hvarmed skall en ung, bildad flicka, som själf disponerar flere timmar dagligen, kunna skaffa sig någon biförtjänst, frågar Vesta.

N:r 776. Kan någon af Iduns ärade läsarekrets rekommendera en god bok, lämplig att föreläsa bland vuxna personer under nu kommande långa höstkvällar, frågar Rota.

N:r 777. Känner någon af Iduns läsare något medel mot kikhosta? Malilda.

N:r 778. Huru beredes mjöd? Af hvilka ingredienser består det, och huru mycket af hvarje slag skall tillblandas? Svar emotes tacksamt af Intrasserad.

N:r 779. Vill någon af Iduns ärade läsarinor upplysa mig, om en ung okunnig flicka kan vinna inträde såsom elev vid någon hushållsskola? Vid hvilken skola är billigaste afgiften? Svar emotes tacksamt af Okunnig flicka.

N:r 780. Kan man på något sätt färga ulen på ett beredt färskinn, helst i svart eller grått, utan att skinet därpå skadas? Om snart svar beder Via.

N:r 781. Hvar kan man få lära sig s. k. glödrättning? Hvar kan priset för en sådan kurs vara? Molly.

N:r 782. Huru skall man få kaffe riktigt godt? Skulle någon af Iduns läsarinor vilja ge mig ett godt råd, hur jag skall själf kunna förfärdiga ett par trefliga permar till en bok, sammanhäftad af vanligt skriftpapper, däri jag upptecknar de verser, som slår an på mig? Ytterst tacksam för svar vore Molly.

N:r 783. Kan någon af Iduns läsarinor gifva upplysning om huru gamla kopparstick skola rengöras från vattenränder, flugsmtus m. m.

N:r 784. Skulle någon af Iduns läsarinor eller läsare godhetsfullt vilja säga mig hvarest man kan finna afsättning för begagnade frimärken? Böra de vara rengjorda och bundtade? G. H.

N:r 785. Hvar kan jag erhålla de billigaste och lämpligaste blomkrukorna i parti? Ödmjukast Freda.

Svar.

N:r 687. Är man själf rädd att det är opassande, då bör man låta bli. Hvarför skulle det väl anses opassande? Reseda.

N:r 698. Det kan väl en specialist bäst säga. Reseda.

N:r 724. Om Stenia vill per porto till H-Greणा uppgifva sitt namn och sin adress, så

PERCY F. LUCK & Co

STOCKHOLM.

Prislista å Vin.

Prisen äro beräknade emot kontant betalning med fria buteljer. Vid beställningar från landsorten torde likvid medsändas emedan efterkraf å vin icke är tillåtet. Vin leverera vi fraktfritt och emballagefritt vid alla järnvägsstationer och hamnar i Sverige, då beställningen uppgår till minst 50 kronors värde.

Sherry.

Dinner Sherry, ett godt bordsvin Kr. 1.00 >>>> » pr 1/2 >> 0.55 Golden Sherry, ett fylligt, smakligt vin >> 1.25 Fine London Sherry, halftorrt >> 1.40 » » » torrt >> 1.50 Manzanilla, ett torrt vin med behaglig arom och smak >> 1.80 Olorozo, ljust golden, fylligt med utmärkt arom och smak >> 2.25

Amoroso, halftorrt, ett gammalt och utmärkt vin..... Kr. 2.40 Amontillado, torrt, very fine old superior >>>> 2.50 Fino secco Sherry, ett mycket torrt, gammalt och utsökt vin med charmant arom >> 2.90 East India Sherry, ljust golden, fylligt, mycket gammalt och oöfverträffligt till sitt pris >>>> 3.20 Old Brown Sherry, mörk golden, mycket gammalt och fylligt >>>> 3.50

Portvin.

Good special Port..... >> 1.00 Rich full-flavoured Port >>>> 1.50 Superior Fruity London Port >> 2.00 Very Superior Old London Port >> 2.50 Fine Sherry Muscatel >>>> 1.25 Fine Old Sherry Muscatel >> 1.75 Very Old Superior Sherry Muscatel >>>> 2.00

Rödvin.

Bordeaux-Vin, ett helsosamt och behagligt lätt vin, alldeles fritt från de ofta förekommande tillsatserna af starka spanska eller andra viner. Pr 1-but. 1.10, 1/2-but. 0.60, 1/4-but. 0.35 Vöslauer (Schlumberger)..... Kr. 1.75 Vöslauer, Goldeck >>>> 2.75 Vi äro enda försäljare i östra och norra Sverige för den renommerade firman R. Schlumberger i Wien. Detta rödvin kan stå uppslaget några dagar, utan att förlora sin arom. Château d'Estournal 1886, importerad i buteljer >>>> Kr. 2.90 Figeac St Emilien 1877 >>>> 3.75 m. fl. sorter.

Vin från Samos.

Detta vin är ren drufva, behagligt med en svag muscatsmak. Det rekommenderas af läkare såsom synnerligen helsosamt, och är, utspäadt med vatten, en särdeles angenäm dryck >>>> Kr. 1.25 [1551].

Husmödrar!

Försöken Th. Winborg & C:s i Stockholm tillverkningar af

Lactoserin-Cacao,

förordad af professorerna C. E. Bergstrand och Olof Hammarsten; Concentrerad Ättika på flaskor för utspädning. Senap, blandad som engelsk o. fransk, flere sorter. Biffstekssås, Soja, Malda kryddor (garanteras oblandade) på bleckdosor med genomorrade lock.

Flere prisedaljer erhållna, och äro fabriken fullt jämförliga med de bästa utländska. Tillhandahållas hos hrr spicerihandlare. [2228]

Tapeter, Rullgardiner (uppsättning ombesörjes), Kornischer säljas billigast 26 St. Nygatan 26 [2198]

Emaljerade Kokkärl, Emaljerade Fiskkittlar, Emaljerade Potatistikare. F. O. Lindblom 65 Drottninggatan 65, Hörnet af Kungsgatan. [2688]

Ospritadt Portvin, ej beredt för Londonskeppning, å 1: 50 och 2: 50 butelj. Vid kontant köp lemnas 10 proc. rabatt Lefler & K:ni, 6 Hötorget 6, Vinbolaget Brages efterträdare. [2697]

CARL JOHANSONS Möblerings-affär,

45 Drottninggatan, en tr. Stor utställning af Möbler i moderna och antika mönster. [2.82]

Prisbelönt, iskällarsaltad LAX,

rena sidor, (för hushåll) i 1/8, 1/16, 1/32 tunnor hos Fr. Ramström, Hernösand. [2670]

Glasögon Pincenez, Teater- och Reskikare m. m. af bästa kvalitéer hos Fabrikör C. G. Collin, 3 Storkyrkobrinken 3. Filial: 20 Fredsgatan 20. [2358]

Dusch-kannor med moder. o. lavementsrör 2 kr. st.

Diflaskor 35 öre st. Klysopomper kr. 2:50 st.

Inandningsapparater 3 kr. st. Febertermometrar 2 kr. st.

Lavementsprutor, Stiekbäcken, Åderbräcks-Strumpor, Ispungar etc. etc. billigast hos

NUMA PETERSON, Kongl. Hofleverantör, 32 Hamngatan 32. [2879]

Svenska Järnsängsfabriken 50 Regeringsgatan 50 Allm. Tel. 46 47. [1434]

EXCELSIOR-TE Direkt fr. produktionsorten importeradt, oförfalskad KINESISKT TE med fin arom försäljes i flere utmärkta o. prisbilliga kvaliteter gen. Hrr Specerihandl. En gros lager hos Otto Dahlström & Co. [2356]

SVARTVIKS Stärkelse, svenskt fabrikan, gifver linnet, utan att förstöra det, en bländande hvit färg. Till salu hos alla specerihandlande i riket. [1487]

Hvarje husmoder, som sätter värde på att vid hembakning erhålla goda småbröd och tårtor, spis- och knäckebröd, olika sorters limpor, olika slags karameller och glasser samt god jäst m. m., m. m. bör insända 75 öre i frimärken till C. O. Ekblad & Comp:s bokhandel i Vestervik, då portofritt erhålles en tillförlitlig Sats-bok för nämnda ändamål. [2167]

WILH. HAGSTRÖM. PAPPERSHANDEL. 100 ark godt papper samt 100 st. kuverter [2584] säljas för 60 öre. Profver sändas franko. i parti och minut.

skola benne tillsändas några frukter af mispelträdet (*Mispilus Germanica*). Ett årligen frukt-bärande exemplar af detta vackra träd växer och frodas uti min trädgård i Grenna samt har aldrig lidit af vintrarna.

Nr 731. G. W. kan få sin fråga besvarad på hvilket apotek som helst.

Nr 732. Östgöte frågar i ett föreg. nr af Idun, om det kan anses orätt ingå i äktenskap med en aderton års flicka. Härtill svarar jag ett obetingadt nej. Då jag och min man förenade våra öden, var jag blott sjutton, — han trettio år — alltså samma skillnad i ålder, som här är fallet. Härnäst dagen firade vi vårt silverbröllop, och jag tror mig utan betänkannde våga påstå, det få makar kunnat vara lyckligare än Sigråd och Karl.

Nr 734. Då föräldralös redan genomgått framstående gymnastikinstitut och således kan uteslutande egna tid åt inhemtande af språkkunskaper, borde hon snart kunna förvärfa färdighet i språk genom lektioner hemma för att sedan som självständig gymnast söka vid badorter etc. utomlands förtjuna sin utkomst.

Nr 736. Till vårt parkettgolf bruka vi i närmaste kryddbod köpa vax och terpentintillsammans för en 25-30 öre, därpå skära vaxet i småbitar, lägga det i terpentinen och låta blandningen stå på ett varmt ställe, att vaxet gå smälta. Sedan gnides golfvet därmed medels en ylletrasa. Vaxet bör naturligtvis vara gult.

Nr 737. Ett slädnät för parhästar bör helst vara 360 cm. så väl på längd som bredd.

Nr 745. Te på lingonnis för reumatism måste kokas, då detta ännu är färskt; torkadt har det redan förlorat sin must och saft. Bäst är att på en gång koka så mycket, man anser sig behöva, samt förvara det i väl korkade buteljer på svaltt ställe. Enligt »Helsövänner» bör det i början drickas tåmligen utspädd med vatten, sedermera allt starkare, 2-3 glas om dagen, under ett par månader. Äfven den svåraste reumatism lär kunna botas genom denna enkla kur, och hoppas jag, att äfven »gamla Hanna» måtte bli kurerad därigenom.

Nr 751. 1) I våra svenska liförsäkringsaktiebolag t. ex. *Viktor* erhåller Ni 9.42 %.

Vänd Eder till närmaste agent för något af dessa aktiebolag.

En 62 års dam, som insätter 1000 kr. uti bolaget *New-York*, erhåller årligen 101 kr. 53 öre med vilkor, att kapitalet efter hennes död tillfaller bolaget.

I Allmänna Lifförsäkringsbolaget, adress Stockholm, är bäst att placera lifrentan å kapital, som ej skall återbetalas vid dödsfall. Medlem öfver 60 år erhåller cirka 9 1/2 %.

Nr 761. Till svar å *Intrivessad husmoders* förfrågan angående *Lactoserin-cacao* vill undertecknad som sin åsikt nämna, att denna cacao är fullt lika smaklig som hvilken annan cacao-sort som helst. Närande, lättsmält samt i åtgången dryg har den och förefallit mig vara. Hvad som emellertid utom nysnämnda egenskaper särskildt förmått mig att föredraga densamma är den omissundigheten, att *Lactoserin-cacao* tillverkas af inhemskt råmaterial, nämligen vanlig skummjolk, för hvars användning i vidsträckt skala man sålunda funnit ett sätt, väl värdt att uppmuntras. Uppfinningen är också svensk.

Praktisk husmoder.

Breflåda.

Kerstin A-n, M. W. m. fl. Möjligan kommer ett monogramalfabet att införas i mönsterblagan till Iduns *Mode- och Mönstertidning*, men att särskildt de begärda monogrammen däri komma att ingå, kan ej utlovas.

Härdig. Täfflingen är ej ännu afgjord. Angående den omskrifna skissen kunna vi ej bestämma oss, förr än vi satts i tillfälle genomläsa densamma.

Ins. Pristävlingen i Svenska akademien är årlig, och böra deltagande skrifter insändas till akademiens sekreterare, d:r C. D. af Wirsén, Stockholm, före den 8 sept. Namnsedeln förseglas och bör sändningen assure-ras, om afsändaren önskar full garanti för dess riktiga befordran.

Emil P. Kan ej användas.

Svala. Daniel Fallström ber genom oss få på det hjärtligaste tacka för det utmärkt vänliga brevet. Kände han brefskrifvarin-nans adress, skulle han göra det egenhändigt.

Innehållsförteckning:

Friherrinnan Ebba Åkerhielm; överhofmästarinna hos h. m:t drottningen. Med porträtt. — Finsk erotik; tre översättningar af *Fågel Blå*. — Om frågor och svar; af *Ave*. — Att bevara hemligheter. — Farbror Örn; skiss af *Anna Wahlberg*. — Iduns julklapps-bazar. — Tändernas vård af *B. G.* — Min trojänarinna; af *Ebon Hoi*. — Lyckliga hem. — När »den lille» väntas. — Från amerikanska badorter. För Idun af *Amandus Riolan*. — Smänotiser från kvinnovärlden. — Öfverraskningar; små funderingar af *Fru Johanna*. — Teater och musik. — Raddad; ber. för Idun af *Elena*. (Forts. och slut.) — För Iduns läsekrets. — Redovisning. — Förslag till matlagning för veckan 19-25 okt. — Hushållet. — Klädedräkten. — Teatletten. — Bostaden. — Handarbeten. — Fönsterrädgården. — Bakning. — Drycker. — Möblerna. — Läkareråd. — Frågor. — Svar. — Breflåda.

Clara Fabriks Stearinljus [2130]

HUSQVARNA STÅLSYMSKINER

enda svenska fabrikat af starkaste materiel och noggrannaste arbete.

Freja Triumf
Familjsymaskiner. Handverkssymaskiner.

Handsymaskiner.

Kostnadsfri undervisning!

Billiga priser och bekvämliga afbetalningsvilkor hos

Husqvarna Generaldepôt

22 Kungsträdgårdsgatan 22 (hörnet af Hamngatan). [2775]

A. BRÆSES

Fabrik för Nysilfverarbeten

(grundlagd år 1854).

Stockholm, Tunnelgatan 19.

Försäljningsmagasin: 33 Drottninggatan 33. [2773]

Väl sorteradt lager af de mest moderna pjäser med stark försilfring och förgyllning. Afnötta och skadade pjäser emottagas till reparation samt försilfring och förgyllning.

Kronor 40,000, 25,000, 15,000, 10,000, 5,000 m. fl.

större belopp kunna vinnas genom köp af

Teater-Premie-Obligationer

Vexelkontoren: 36 Skeppsbron och 12 Bazaren å Norrbro, Stockholm.

Pris pr kontant 27 kronor 50 öre.

Obligationerna säljas äfven på månatliga afbetalningar på följ. vilkor: En obligation erhålles mot 13 inbetalningar af kr. 2: 60 i mån.; Två obligationer mot 13 inbetaln. af kr. 5 i mån.; Fem obligationer mot 16 inbetaln. af kr. 10 i mån.

Obligation, som är köpt på afbetalning, deltagar äfven i de under afbetalningstiden infallande dragningarna. För obligation, som under oktober månad köpes på afbetalning, fordras att minst två inbetalningar verkställas före utgången af oktober.

Tvåne utlottningar årligen: 1 november och 1 maj. Hvarje obligation skall oavkortligen utfalla med vinst från kr. 30 till 40,000.

Fullständig beskrifning sändes mot 10-öres porto.

Vexelkontoren: 36 Skeppsbron och 12 Bazaren å Norrbro, Stockholm.

Postadress numera endast: Stockholms Vexelkontor. [2774]

Mattor, Möbeltyger, Gardiner, Portiärer, Divansmattor, Borddukar,

nu inkommet,

nytt, stort och välsorterat lager till billigaste priser hos

Edvard Rahm,

1 Humlegårdsgatan 1,

Östermalms Saluhall.

57 Regeringsgatan 57,

hörnet af Mästersamuelsgatan. [2768]

HUSMÖDRAR och TVÄTTERS KOR

samt alla Iduns ärade läsarinor uppmanas pröfva ett nytt, absolut oskadligt tvättmedel

Bländ-hvitt,

genom hvars användande kläderna erhålla en bländande hvithet. Verkställda prof hafva utfallit till största belåtenhet. Preparatets absoluta oskadlighet styrkes genom stadskemisten i Göteborg, d:r J. E. Aléns analys, som säger: — — — Vid verkställd undersökning visade sig profvet icke innehålla någon frätande klor, ej heller några syror eller alkalier, som kunna hafva skadlig inverkan på kläder.

Bländhvit är äfven ett utmärkt fläckuttagningsmedel. Genomläs flaskans omslag!!! Obs. noga, att hvarje flaska är försedd med mitt namn såsom garanti för varans äkthet. **Bländhvit** säljes i minut å 35 öre pr flaska genom samtliga större speceriaffärer i landet och i parti endast af Fabrikanten **Axel F. Westerberg, Göteborg.** (Nord. A. B. Göt. 4308×6) [2752]

Alldeles nytt och dessutom ovanligt vackra och välsittande äro de omtyckta **Damvästar** af bästa ullgarn och med stilig insättning och bård, allt i de vackraste färger, som fås endast från **ALB. S. JONSSON, Göteborg.** Ständes hvar och en mot 4 kr. efter kraf. Parti rabatt. Uppgif storlek. [2272]

Bästsorterade BOSTÄTTS- magasin i Sverige.
Josephsson & Ågren
13 Drottninggatan 13 [2397]

27 december
är 3:dje dragningen i Kulturhistoriska Föreningens lotteri på konst-, industri- och slöjdföremål. Lotteriet omfattar 10,000 vinster, värda 175,000 kr., och med hufvudvinster af 2,500, 2,000, 1,500 och 1,000 kr. värde. Lottsedlar till 2 och 3 kr. säljas i alla boklädor. [1939]

Försök
GLENNES
utmärkta **THEÉR.**
(N. A.-B., Göt. 4238×3) [2669]

J. A. WETTERGREN & C:o
Göteborg [2569]
tillverka och försälja **Damkappor**
i parti för återförsäljning.

P. W. GAEDKE'S
CHOCOLADE & CACAO, HAMBURG.

Gaedke's Cacao
är damernas favoritdryck och användes numera allmänt i alla finare familjer.
Erhålles endast hos de större Specierhandelsfirmorna. [2483]

Iduns Uträttningsbyrå

ombesörjer genom fullt kompetenta personer uppköp i alla möjliga branscher gratis åt Iduns abonnenter och för uppdrag åt andra mot en obetydlig ersättning. Alla saker skickas mot efterkräft och få, när varans art sådant medgifver, returneras (dock genast) mot fraktkostnaden. Dubbelt porto torde medsändas. [1949]

CIBILS
världsberömda
Flytande buljong.

Handelsmärke.
CIBILS är, hvad smak och godhet beträffar, oöfverträffad, emedan den buljong man däraf bereder ej kan fränskiljas den, kokt på färskt kött. Bruksanvisning på hvarje flaska. Cibils finnes att tillgå hos de flesta specierhandlare i riket.
En-gros-försäljning för Stockholm hos herr Nils Ulin, Allm. telef. 67 96.
Enda importörer för Sverige:
J. LAGERVALL & C:,
Göteborg. [2583]

JOHN FLOHR & K:ni
30 Vesterlånggatan 30
rekommenderar sin **UTSTÄLLNING** af
MODELLHATTAR
för säsongen. [2720]

Ramlösa Plantskola.
Min nya priskurant öfver rikhaltiga förråd af plantskole-artiklar är nu utkommen och tillsändes franko.
Helsingborg i sept. 1890.
[2699] N. P. JENSEN.

Maskinkrossad Anthracit,
bästa bränsle för illuminationskaminer och värmenecessairer hos
JOH. LUNDSTRÖM & K:ni,
Allm. telef.: 22 88. Kontor: 14 Skeppsbron 14. Bell telef. 18.
> » 60 19. Försäljning: 5 Strandvägen 5.
> » 61 98. Filial: 1 Parmmätaregatan 1. [2723]

Kunglig Hofleverantör
Otto Gillbergs
Etui- & Portföljfabrik,
Specialaffär för alla finare arbeten i läder, plysch, sammet och siden etc.
36 & 38 Hamngatan 36 & 38.
Telefon 49 70.

Teater-Premie-Obligationer.
Den 1 november utlottas:
1 å 40,000, 1 å 25,000, 1 å 15,000, 2 å 10,000, 5 å 5,000, 50 å 1,000, 50 å 500, 750 å 30 kronor.
Obligationer billigast. Säljas äfven mot månadsafbetalningar.
Rekvisioner från landsorten torde åtföljas af rekommendationsporto.
I. BELMONTE, Vexelkontor,
Kungsträdgårdsgatan 2 C (Carl XII:s torg). [2666]

Rekommenderar sina tillverkningar af alla slags Etuier, Portmonnåer, Plånböcker, Portföljer, Damväskor, Sy- & Smyckeskrin m. m., i vackra mönster.
Montering af Tapesseriarbeten.
Infattar Akvareller, Fotografier och Planscher i ramar med passepartout eller kartonger.
Ramlister till billiga priser.
Obs. Fullständigt snickeri i fabriken.
Goda varor. Egen tillverkning.
Billiga priser. [2273]

Vill Ni blifva förvånad,
så insänd 70 öre, då i stället erhålles en praktisk, stark o. elegant **Annotationsbok** i läderband. Ni skall blifva förvånad, öfver att ej boken kostade mera, och måhända tro, att det är ett misstag; så är dock ej fallet, ty genom den oerhörda omsättning jag haft af dyl. böcker är det mig möjligt sälja dem under halva värdet. I hvarje bok finnas ock meter- och prissförvandlingstabeller gratis. Återförsäljare erhålla hög rabatt och kunna förtjäna enormt på dessa lätsällda böcker. [2746] John Fröberg, Finspong.

Münchens Extra öl,
väl lagrad,
finnes nu åter att tillgå och rekommenderas.
Telefon: Allm. 30 49. Bell 5 86. [2680]

Svenska snörlifvet
La Sylfide
ger vacker figur.
La Sylfide är smidigt.
La Sylfide är hållbart.
Lager hos
Jansson & K:ni,
Hötorget 6. [2696]

På **Wilhelm Billes** förlag:
Huru männen fria.
Den ödesdigra frågan med dess svar af Agnes Stevens.
Pris 2: 25. [1736]

Axel Broman & K:ni
Husqvarna.
Nordens största specialaffär i **Stickmaskiner** för trikottillverkning af **Lamb's världsberömda system** med **alla nyaste förbättringar.**
De enklaste och mest lättskötta, varaktigaste, mångsidigaste och billigaste stickmaskiner, som i handeln förekomma.
Mångårig garanti!
Kontroll af Sveriges skickligaste fackmän. Nära 3,000 maskiner under senaste åren sålda ensamt här i landet.
Försäljas på billiga och bekväma vilkor genom vår representant för Stockholm med omnejd, herr Carl Nilson.
Husqvarna Generaldepöt
22 Kungsträdgårdsgatan 22.
Reparationer, omjustering och ändringar af stickmaskiner utföras fort och billigt af
Axel Broman & K:ni
Husqvarna. [2776]
(G. 24139)

Aspinalls Emalj — se Idun Nr 38.
Aspinalls Emalj — för möbler
Aspinalls Emalj — för lyxföremål
Aspinalls Emalj — för köksaker.
Aspinalls Emalj — för lavoarbleck
Aspinalls Emalj — för baljor.
Aspinalls Emalj — för allting
Aspinalls Emaljfärger användas med glädje och framgång bland tusentals familjer öfver hela landet. Finnas hos Stockholms och landsortens förmärsta specierhandlande och bosättningsmagasin. Engroslager hos Generalagenten
Jul. Ungewitter J:or,
STOCKHOLM. [2644]

För
Stockholms affärsmän
är
Norrtelje Tidning
ett af landsortens bästa annonsblad, därför att en stor del af Norrtelje Tidnings läsare bor i trakter, som hafva all sin handel på huvudstaden. Annonspis: 10 öre före och 8 öre efter texten, med rabatt för längre tids annonsering. [2747]

Bärviner,
Bärsaft och **Ättika**
af
Liljeholmens Vinfabriks
prisbelönta tillverkningar försäljas hos hrr specierhandlande. Se Idun för fredagen den 25 april.
Viner och safter försäljas på hel- och halfbuteljer, tredubbel ättiksprit på större flaskor, alla försedda med etiketter, innehållande fabriken's namn. [1896]

Zulamith Wellander,
mångårig elev af madame Marchesi i Paris, har åter börjat sin sångundervisning den 1 oktober. Anmälan af elever, såväl herrar som damer, mottages hvarje dag kl. 12—2 samt 5—6 e. m. Mästersamuelsgatan 16, II.
Pris pr hel timme 6 kr., half timme 4 kr. [2753]

Klädningstyper
Profver kostnadsfritt.
Rekvissioner fraktfritt.
O.B.S. Modällkonstörer af följa
FR. MARCUS
Kongl. Hofleverantör.
STOCKHOLM. [1785]

Hänvisen till annonserna i Idun, erhållen i billigaste pris — af Iduns annonsörer

Endast NEIENDAMS Kaffe.

[2574]

LARS MONTÉNS

Neutrala Kärntvål till ylletvätt, och

Oleintvål till linnetvätt användes lämpligast sålunda:

» $\frac{1}{2}$ kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsätts under omröring 20 à 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen, hvarefter de på vanligt sätt genom gnidning rengöras.»

Finnes hos de flesta specerihandlare samt i mina butiker: [2129]
N:r 19 Stora Nygatan N:r 29 St. Paulsgatan.

Moderna Pelskragar,

passande för både höst och vinter, i stort urval från 7 kr. till högre priser hos

D. Forssells Söner & C:o,
10 Drottninggatan 10. [2457]

Fr. V. Tunborg & K:nis nya Höstlager o. Modeller

rekommenderas. [2728]

Hellinneväfnader, speciellt handväfda,

Norrköpings Bomullsväfnader till fabrikspris,
Vadstenaspetsar, största urval.

Låga, bestämda pris hos C. M. CARLING, [2767]
Vadstenaboden, 22 Regeringsgatan 22.

Trädgårds- och Blomstervänner!

Törnrosor i rikt urval af bästa sorter,
lägt förädlade starka exemplar.
Cyclamen, Tuberoser och Ormbunkar
från 50 öre till högre pris.
Rosförteckning på begäran franco.
Se utförligare annons i Idun N:r 36.

John Wallmark

Postadress: Kanaan, Stockholm. [2494]
Telefon.

Hushålls-Te,

utmärkt godt, à kr. 1: 25 pr $\frac{1}{2}$ kg. hos
Karl Gardsten,
14 Jakobsgratan 14. [2758]

(G. 24024) [2761]

Spörande prisaffisgar.

Tankekäppande uppgifter.

Godt innehåll.

Vackra bilder.

under årets sista kvartal.

Vadstena, så erh. barnutgången Linnea,
Insend 2 tiotres-frimärken till Linnea,

Idun

Gust. Holmblom Damkappfabrik

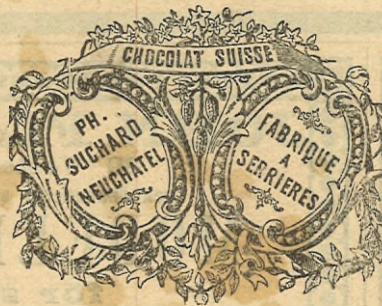
38 Vesterlånggatan 38

Rekommenderar såsom specialité för
Höst- och Vintersaisongen:
Silkesplysch-Jaquetter,
Silkesplysch- och Brokad-Kappor,
Gråverkspels-Kappor etc.

Försäljningslokaler nedra botten och
1 tr. upp. Fabrik 2 tr. upp.

SUCHARD.

20 Guld- och Silvermedaljer. Suchard's Chocolad.

Fabriksmärke.

Erkänt utmärkt kvalitet.

Samtliga Suchard's Chocolader äro
garanterade ren Cacao och socker utan
tillsats.

Suchard's Praliner, Gianduja,
Noisettes, Nougatines och andra
dessertchocolader rekommenderas.

Ärade konsumenter meddelas, att
fordna paket, Pure Pâte, osöckrad
chokolad med blå etikett, numera
säljas i kiloförpackning med rödrutigt
omslag, bärande fabriksmärket. Detalj-
priset pr $\frac{1}{2}$ - och $\frac{1}{4}$ -kilokaka är 50 öre
och 1 kr. Kvaliteten har ej under-
gått någon förändring. [1842]

SUCHARD.

Sänd till "Norrbro Vexelkontor"

denna och följande 12 månader, antingen 2 kr. 60 öre eller ock 5 kr.,
så erhåller Ni i förra fallet en och i senare två teaterobligationer, på
vilka Ni redan den 1 november kan vinna

40,000 kronor.

Obs. A teaterobligationen serien 7919 n:r 5, hos oss försald mot
5 kr. afbetalning, utföll den 1 maj d. å. 5,000 kronor.

Prospekter gratis mot porto. Agenter antagas.

Stockholm, »NORRBRÖ VEXELKONTOR», Norrrebrozaren. [2469]

Hvar kan verkligt godt te erhållas?

Mina äkta teer säljas endast kontant, och då alla mellanhänder undvi-
kits, kunna de lemnas billigare än hos någon, hvilket ock bevisats af att

omsättningen 1889 tyradubblats.

Pr efterkraf, postförskott à 1: 80, 2, 2: 40, 2: 80, 3, 3: 60, 4: 80 pr $\frac{1}{2}$ kilo
(för 25 kronor fraktfritt). Alex. Barclay, Göteborg. [2441]
(Nord. A.-B. Göt. 4053x10)

Prisbelönade SVENSKA STICKMASKINER

40 Drottninggatan 40.

Se vidare annonsen i månadens första nummer! [1922]

Svenska Makaronifabriken

Stockholm, Fabrik och Kontor Götgatan 79,

rekommenderar sin utmärkta tillverkning af alla slags Makaroni samt Vermiceller
och Stjärngryn, fullt jämnögd med bästa italienska, men afsevärdt prisbilligare.
Prisuppgifter omgående på begäran.

Bitmakaroni (i torkningen söndergången, men lika användbar) sändes
i parti om minst 10 kg. à 57 öre pr kg. mot efterkraf. [2766]

Svenska Makaronifabriken, 79 Götgatan 79.

NYTT!

Crémefärgadt Macramégarn af fin egyptisk bomull.

Detta garn är ovanligt jämnt och vackert och afsedt för diverse
handarbeten såsom antimacassar, borddukar, sängtäcken m. m.

Pris för löstvinnadt kronor 4 pr kilo.

» » hårdtvinnadt » 5 » »

Å ullgarner lämpliga för handväfnad af gardiner,
borddukar, kostymtyger m. m. mottagas beställningar,
äfvenså å färdiga handväfda kostymtyger.

Svensk och irländsk knypeltråd.

Prover och prisuppgifter sändas fritt. [2300]

K. M. LUNDBERGS Garnbod,

hörnet af n:r 2 Stora Nygatan och Gråmunkegränd.

Juvelerare L. LARSON & C:o, Stockholm: Jakobstorg 1. [2385]
Göteborg: Ö. Hamngat. 42.

Hänvisen till annonserna i Idun, erhållen i billigaste pris — enligt öfverenskommelse mellan Bedaktionen och de flesta af Iduns annonsörer.